

Vlaams
Parlement

ingediend op **943** (2016-2017) – Nr. 1
21 oktober 2016 (2016-2017)

Beleidsbrief

Financiën en Begroting
2016-2017

ingediend door viceminister-president Bart Tommelein

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	2
Lijst met afkortingen.....	6
Samenvatting	7
I. Inleiding	10
II. Strategische en operationele doelstellingen.....	11
1. Budgettair beleid.....	11
SD 1. Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader.....	11
a) realisaties	11
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	12
OD 1.1 Budgettaire stabiliteit via begrotingsnormering in meerjarenperspectief.....	12
a) realisaties	12
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	13
OD 1.2 Lokale overheden inpassen in de globale budgettaire context.....	14
a) realisaties	14
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	14
OD 1.3 Een transparante begroting met zicht op prestaties en effecten.	14
a) realisaties	14
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	15
OD 1.4 Interne monitoring van begrotingsuitvoering en de gewestbelastingen	16
a) realisaties	16
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	16
2. Fiscaliteit.....	17
SD 1: Een coherent fiscaal kader	17
a) realisaties	17
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	17
OD 1.1 Verdere uitbreiding van de Vlaamse Codex Fiscaliteit	17
a) realisaties	17
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	17
OD 1.2 Verdere rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit	18
a) realisaties	18
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	19
OD 1.3 Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit.....	19
a) realisaties	19
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	19
OD 1.4 Vereenvoudiging van de tarieven schenkbelasting inzake onroerende goederen.....	20
a) realisaties	20
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	20
OD 1.5 Verlaging verdeelrecht voor scheidende koppels	20
a) realisaties	20
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	20

OD 1.6 Modernisering erf- en schenkbelasting	20
a) realisaties	20
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	21
OD 1.7 Lagere belasting op arbeid	21
a) realisaties	21
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	21
OD 1.8 Successieregeling voor verzamelaars	22
a) realisaties	22
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	22
OD 1.9 Onderzoek naar fiscale stimuli onroerend erfgoed	22
a) realisaties	22
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	23
OD 1.10 Naar een duurzame mobiliteitsfiscaliteit	23
a) realisaties	23
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	24
OD 1.11 Evaluatie en bijsturing leegstandheffing bedrijfsruimten	25
a) realisaties	25
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	25
OD 1.12 Alternatieve grondslag onroerende voorheffing	25
a) realisaties	25
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	26
OD 1.13 Versterking van de fiscale positie van Vlaamse ondernemers en de Vlaamse overheid ten aanzien van andere beleidsniveaus	26
a) realisaties	26
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	26
OD 1.14 Versterking fiscale positie ondernemingen	27
a) realisaties	27
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	27
OD 1.15 Verdere afschaffing fiscale ongelijkheid publieke en private sector	28
a) realisaties	28
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	28
OD 1.16 Onderzoek naar uitbouw van ruling	28
a) realisaties	28
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	28
OD 1.17 Uitbreiding van het globaal datamodel en versterking van interne en externe informatie-uitwisseling	28
a) realisaties	28
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	29
OD 1.18 Decentralisatie verkrottingsheffing	29
a) realisaties	29
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	29

OD 1.19 Meer gericht beleidsrelevant onderzoek	30
a) realisaties	30
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	30
SD 2. Correct innen van belastingen	30
a) realisaties	30
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	31
OD 2.1 Overname van de registratie- en successierechten	31
a) realisaties	31
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	32
OD 2.2 Digitalisering van contacten met de burger	32
a) realisaties	32
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	33
OD 2.3 Implementatie persoonlijk dossier erf- en registratiebelastingen.....	33
a) realisaties	33
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	33
OD 2.4 Optimalisering van de controle op de verkeersbelasting	33
a) realisaties	33
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	34
OD 2.5 Eigen inning van de laatste groep oneigenlijke gewestbelastingen	34
a) realisaties	34
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	34
3. Financieel beheer, controle en risicomanagement	36
SD 1: Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid	36
a) realisaties	36
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	36
OD 1.1 Binnen consolidatiekring streven naar een optimale financiering	36
a) realisaties	36
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	38
OD 1.2 Heraanbesteding van het kassierscontract	38
OD 1.3 Fusie van aankoopcomités en dienst vastgoedakten.....	38
a) realisaties	38
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	39
OD 1.4. Uniform boekhoudsysteem met intelligent scannen en e-invoicing	39
a) realisaties	39
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	40
OD 1.5 Uitbouw consolidatietool	40
a) realisaties	40
b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	40

4.	Doelstellingen die beleidsdomeinen overschrijden	41
	SD 1. Efficiënte administratie	41
	OD 1.1 Kerntakenplan	41
	a) realisaties	41
	b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	41
	OD 1.2 Koppeling van doelstellingen aan beleidsmiddelen	42
	a) realisaties	42
	b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	42
	OD 1.3 Rationaliseren van de overheidsstructuur	43
	a) realisaties	43
	b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	43
	SD 2. Het bestrijden van kansarmoede	44
	a) realisaties	44
	b) prognose voor het volgende begrotingsjaar	44
	Bijlage: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur	45
	Bijlage Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof	48
	Bijlage Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden	61
	Bijlage: Regelgevingsagenda Beleidsbrief Financiën en Begroting	62

LIJST MET AFKORTINGEN

ANPR:	Automatic Number Plate Recognition
BIV:	Belasting op de inverkeerstelling
CFO:	Centraal Financieringsorgaan
ESR:	Europees stelsel van nationale en regionale rekeningen
FB:	Financiën en Begroting
HRF:	Hoge Raad van Financiën
KSW:	Kas-, schuld- en waarborg
MTM:	Maximaal Toegelaten Massa
MTT:	Maximaal Toegestaan Totaalgewicht
PPS:	Publiek-private samenwerking
VABN	Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen
VCF:	Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013
VLABEL:	Vlaamse Belastingdienst
VMSW:	Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VWF:	Vlaams Woningfonds

SAMENVATTING

Deze beleidsbrief volgt de structuur van de beleidsnota van mijn voorgangster. Om de door het parlement gevraagde transparantie te bewaren, heb ik deze structuur ongewijzigd gelaten.

Voor wat het budgettaire beleid betreft ben ik zeer verheugd te kunnen melden dat we in het begrotingsjaar 2017 terug aansluiten bij een begrotingsevenwicht. Naar dit evenwicht werd de afgelopen werkjaren toegewerkt, met behoud van de focus op het realiseren van nieuwe investeringen in infrastructuur, zorg en onderzoek en ontwikkeling.

Zoals in de voorgaande jaren vergt het begrotingsbeleid een strikte opvolging van de Europese regelgeving. In dat kader wens ik het komende werkjaar het debat omtrent de noodzaak inzake bijkomende flexibiliteit voor overheidsinvesteringen verder aan te gaan. Dit doe ik in afstemming met de Minister bevoegd voor het buitenlands beleid en in nauwe samenwerking met de Algemene Afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de EU.

Ik blijf, zoals mijn voorgangster, overtuigd van de noodzaak om begrotingsontvangsten en -uitgaven te monitoren. Het afgelopen werkjaar werd hier sterk op ingezet. Dit resulteerde in eigen ramingsmodellen. Ik verwijs naar de micro- en macro-ramingsmodellen voor de gewestbelastingen en naar de eigen ramingen van uitgaven inzake bevoegdheden die werden overgedragen bij de 6de staatshervorming. Monitoring was tevens belangrijk met het oog op de evolutie van de middelen ingezet in het kader van de asielcrisis. Om open en transparant over de cijfers te kunnen debatteren, werden de monitoringrapporten voor het eerst overgemaakt aan het Vlaams Parlement. Ook het volgende werkjaar worden stappen ondernomen om de monitoring verder te professionaliseren.

Tot slot wil ik ook blijven inzetten op een transparante en leesbare begroting. Ook hierrond werden het voorbije jaar belangrijke stappen gezet in samenspraak met het Vlaams Parlement en andere belanghebbenden. Om ook tot een meer prestatiegerichte begroting te komen, wordt binnen de Vlaamse administratie verder werk gemaakt van het nodige fundament om hiertoe te komen.

Mijn administratie heeft voor de doelstelling "Een coherent fiscaal kader" binnen het beleidsveld fiscaliteit belangrijke inspanningen geleverd voor diverse operationele doelstellingen. Via een mededeling aan de Vlaamse Regering over "Fiscale beleidsinstrumenten en interne werkmethode" wens ik dat de fiscaliteit bewuster wordt ingezet en de wettigheid en praktische uitvoerbaarheid van fiscale maatregelen gegarandeerd is.

Daarnaast is mijn administratie gestart met de opmaak van een nota waarin een rationalisering wordt voorgesteld van een aantal geclusterde maatregelen. Die nota zal worden voorgelegd aan stakeholders, waarna het de bedoeling is om het gedragen voorstel om te zetten in regelgeving.

Voor wat de Vlaamse woonfiscaliteit betreft, werd de geïntegreerde woonbonus ingevoerd voor hypothecaire leningen aangegaan vanaf 1 januari 2016. Door de integratie van de bestaande Vlaamse belastingverminderingen voor de eigen woning, is het op het Vlaamse niveau niet langer mogelijk dat iemand met meerdere woningen een hoger voordeel verkrijgt dan iemand met een enige woning.

In het kader van de modernisering van de erfbelasting werd een reflectiegroep opgericht, samengesteld uit experts uit de academische wereld, het notariaat en de eigen administratie. Die reflectiegroep moet gelanceerde voorstellen beoordelen op technische haalbaarheid, maatschappelijke gevolgen, budgettaire impact en eventuele terug-

verdieneffecten. Ook het door mijn administratie gelanceerde voorstel wordt aan die reflectiegroep voorgelegd. Om een inschatting van de budgettaire impact van een aantal van voormelde projecten te kunnen maken, werden het voorbije jaar microsimulatiemodellen ontwikkeld.

Via een ontwerp van decreet houdende diverse fiscale bepalingen wordt gestreefd naar een decreetale en rechtszekere oplossing voor de implicaties van een verzekeringsgift bij de berekening van de erfbelasting. Tevens wordt de dubbele belasting inzake verwaarloosde of ongeschikte woningen aangepakt.

In het programmadecreet bij de begrotingsopmaak 2017 werden diverse fiscale initiatieven voorgesteld. Deze voorstellen worden eind oktober aan het Vlaams Parlement voorgelegd. Zo wordt een fiscaal voordeel uitgewerkt voor ingrijpende renovaties aan bestaande woningen gekoppeld aan het behalen van een concreet E-peil. Aanvullend werd de belastingvermindering voor dakisolatie stopgezet met het oog op het creëren van een meer coherent en doeltreffend fiscaal en subsidiekader voor energetische renovatie.

In 2016 werd verder werk gemaakt van de fiscale regularisatie voor de Vlaamse gewestbelastingen. Concreet werd er voor geopteerd om een billijke, coherente en administratief eenvoudige regeling uit te werken. De regeling is tijdelijk en er kan nog slechts een maal op beroep gedaan worden. Er wordt verder actief gestreefd naar samenwerkingsverbanden met de overige overheidsniveaus in dit kader.

Ook op het vlak van de verkeersfiscaliteit heeft Vlaanderen belangrijke hervormingen op de rails gezet. De belasting op de inverkeerstelling en de jaarlijkse verkeersbelasting voor personenwagens werden dusdanig gemodelleerd dat de ontdieseling en de transitie naar nieuwe milieuvriendelijke technologieën maximaal gestimuleerd werden. Voor de leasingvoertuigen zal ik de inspanningen continueren om de andere Gewesten te sensibiliseren inzake een op vergroening gerichte fiscaliteit. Momenteel wordt ook onderzocht in welke mate een vergroening van de verkeersbelasting voor lichte vrachtwagens kan worden vorm gegeven. 2016 was verder het jaar waarin de kilometerheffing voor zware vrachtwagens vanaf 3,5 ton MTM van start ging. Zoals voorzien in het Regeerakkoord wordt nu nog nagegaan in welke mate op middellange termijn een uitbreiding van de kilometerheffing naar personenwagens en lichte vrachtwagens mogelijk en wenselijk is.

Voor wat betreft de tweede strategische doelstelling "Correct innen van belastingen" werd door VLABEL volop ingezet op het controleren van de voorwaarden voor gunsttarieven binnen de registratiebelasting. Het afgelopen werkjaar werd enerzijds de historisch opgebouwde achterstand ingelopen en werden anderzijds semi-geautomatiseerde processen ingebouwd om de controleprocessen te vergemakkelijken. Ook voor de erfbelasting werden volop grondige controles opgestart. Het komende werkjaar wil ik graag inzetten op het vereenvoudigen van de aangifte van de nalatenschap en de procedure van indiening ervan.

De controle van de fiscale verplichtingen inzake de verkeersbelasting werd efficiënter gemaakt door het inzetten van een geanonimiseerd controlevoertuig. Het komende werkjaar wil ik inzetten op een hogere graad van administratieve afhandeling van de overtredingen in het kader van de kilometerheffing. Ook de uitwisseling van nummerplaatgegevens met buitenlandse administraties moet de handhaving versterken en performanter maken.

Tot slot zal VLABEL aanvangen met de voorbereiding van de overname van de dienst van de laatste groep gewestbelastingen, met name de openingsbelasting op slijterijen van gegiste dranken, de belasting op spelen en weddenschappen en de belasting op automatische ontspanningstoestellen.

Binnen het beleidsveld Financieel beheer, controle en risicomanagement werd vastgesteld dat de Vlaamse schuldpositie statistisch gezien fors moest worden bijgesteld. Dit vloeit voort uit de implementatie van de 6de staatshervorming, het ESR-2010 en het bijhorende verstrengde Europees begrotingstoezicht. Er werd dan ook gestart met de opmaak van een ontwerpnota met betrekking tot de aanpak van de uitbouw van een schuldnorm. Het is immers mijn betrachting de schuld de komende jaren beheersbaar te houden.

De statistisch gewijzigde uitgangsspositie biedt ook opportuniteiten. De ervaring heeft mij namelijk ook geleerd dat een rechtstreekse financiering een belangrijke rentebesparing kan opleveren. De Vlaamse overheid kan zich immers goedkoper op de kapitaalmarkt financieren dan Vlaamse instellingen dit kunnen op basis van een overheidswaarborg. Concreet wordt er in een goedkopere financiering voorzien voor de zorgsector, de scholenbouw, de sociale huisvesting en de bouw van de Oosterweelverbinding.

Een belangrijke drempel voor dit actief schuldbeheer werd afgelopen werkjaar weggewerkt: zo werd een ruling bekomen die bevestigt dat de Vlaamse overheid binnen het X/N-stelsel geen roerende voorheffing verschuldigd is als verkrijger van inkomsten van obligaties uitgegeven door rechtspersonen die deel uitmaken van de sector overheid in het ESR-2010. Deze ruling maakt het mogelijk om de vruchten van een goedkopere financiering te plukken, zonder evenwel het onderliggend bedrijfseconomisch model van de betrokken instellingen te wijzigen.

Omdat Vlaanderen meer wil inzetten op rechtstreekse financieringen, zal het de volgende jaren veelvuldig op de kapitaalmarkt obligaties uitgeven via haar EMTN-programma of "Schuldschein". Er worden dan ook de nodige acties ondernomen om buitenlandse investeerders meer vertrouwd te maken met Vlaanderen. Het behoud van de gunstige Aa2-rating bij Moody's ondersteunt uiteraard dit proces.

Voor wat de beleidsdomein-overschrijdende doelstellingen betreft, werden een aantal operationele doelstellingen nagenoeg volledig gerealiseerd. Het kerntakenplan werd voor wat betreft het departement FB gerealiseerd door de afbouw van de a priori controle door de controleurs van de vastleggingen. Ook de afschaffing van het Vlaams Pensioenfonds, het Toekomstfonds, de DAB Emissierechten en de rechtspersoon FFEU is gerealiseerd. Voor wat VLABEL betreft, werd de decentralisering naar het lokale bestuursniveau vooropgesteld van de innings- en dossierafhandelingsprocessen voor de verkrottingsheffing woningen, waarvan ook de ongeschikt- en onbewoonbaarheid deel uitmaakt.

Ook de operationele doelstelling Rationaliseren van de overheidsstructuur werd gerealiseerd, door onder meer de ontbinding van de rechtspersoon FFEU en de integratie in de normale werking van de Vlaamse overheid, alsook de opheffing van het Toekomstfonds en de DAB Emissierechten, opgenomen in het programmadecreet bij de opmaak van de begroting 2016.

Tot slot werden het afgelopen werkjaar belangrijke stappen gezet met betrekking tot de koppeling van doelstellingen aan beleidsmiddelen. De werkgroep prestatiebegroting, die bestaat uit begrotings- en beleidsexperten van zowel horizontale als verticale beleidsdomeinen, leverde een visienota op over prestatiebegroting. Die nota werd goedgekeurd door het Voorzitterscollege en ook op het politieke niveau onderschreven. Daarnaast maakten de verschillende beleidsdomeinen de oefening die, op basis van de principes in de nota prestatiebegroting, een betere afstemming tussen beleid en begroting tot gevolg heeft. Het resultaat van de oefeningen per beleidsdomein zal in het voorjaar van 2017 worden voorgelegd aan een expertengroep. Hiermee beogen we de bewaking van een zo eenduidig mogelijke verdere aanpak over de beleidsdomeinen heen. Bovendien worden in 2017 de werkzaamheden verder gezet om de begrotingsstructuur van de verzelfstandigde entiteiten met rechtspersoonlijkheid te aligneren aan de structuur van de algemene uitgavenbegroting.

I. INLEIDING

Het komende jaar wil ik persoonlijke klemtonen leggen inzake het begrotingsbeleid, het fiscaal en financieel beleid. Specifiek wil ik inzetten op evenwichtige budgettaire keuzes, op fiscaal realisme en op actief schuldbeheer.

Ook nu moeten we de nodige begrotingsdiscipline aan de dag leggen. De begroting 2017 is in evenwicht en dient een belangrijk onderliggend doel: vertrouwen schenken voor de toekomst. Belangrijk is evenwel dat we blijvend moeten inzetten op hervormingen om toekomstige uitdagingen het hoofd te kunnen bieden.

Niettegenstaande initiatieven zoals het Juncker investeringsplan, blijft het investeringsniveau in de eurozone te laag. De structurele hervormingen die de lidstaten doorvoeren creëren op dit ogenblik onvoldoende budgettaire ruimte om de investeringsnoden op te vangen. Die tweespalt is een belangrijk gegeven in mijn begrotingsbeleid. In dat kader wens ik het komende werkjaar samen met de minister-president het debat omtrent de noodzaak inzake bijkomende flexibiliteit voor overheidsinvesteringen aan te gaan.

Niet alleen wil ik investeren in economische groei, ik wil ook investeren in fiscale hervormingen. Niet hervormen om te hervormen, maar wel hervormen om meer aan te sluiten bij de maatschappelijke realiteit. Fiscaliteit op maat van de maatschappij en niet omgekeerd.

Tot slot wil ik, aansluitend bij mijn begrotingsbeleid, werk maken van een schuldnorm. Nu de Vlaamse schuldbestand statistisch gezien fundamenteel gewijzigd is, omwille van een verstrengd begrotingstoezicht en de 6de staatshervorming, moeten we volop inzetten op een gedegen visie rond de beheersbaarheid van de schuld en een actief schuldbeheer dat de rentekosten zo laag mogelijk houdt.

II. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

1. Budgettair beleid

SD 1. Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader

a) realisaties

Gelet op het belang van investeringen voor de groei heb ik samen met de minister-president in het afgelopen jaar proberen te wegen op het Europees en intra-Belgisch debat inzake de nood om de begrotingsdiscipline te verzoenen met de noodzakelijke groeibevorderende publieke investeringen. In dat kader heb ik onder andere gepleit voor de nood aan duidelijkheid omtrent de interpretatie van de ESR regels door Eurostat bij de beoordeling van PPS constructies. Het is mede dankzij de inspanningen van Vlaanderen dat Eurostat in september 2016 bijkomende richtsnoeren in dit kader gepubliceerd heeft. Verder heb ik er in de schoot van het Overlegcomité op aangedrongen om de problematiek van inpasbaarheid van uitzonderlijke investeringen in de budgettaire paden van de overheden verder uit te diepen in een interfederale werkgroep ter zake.

Ondanks de macro-economische onzekerheden en de impact van de recente institutionele en statistische vernieuwingen, sluiten we in het begrotingsjaar 2017 terug aan bij een begroting in evenwicht. Naar dit evenwicht werd de afgelopen werkjaren actief toegewerkt. Tegelijkertijd werden noodzakelijke nieuwe investeringen in welzijn, onderzoek en ontwikkeling, scholenbouw en infrastructuur gegarandeerd. De bouwkosten gerelateerd aan de Oosterweelverbinding worden door de Vlaamse Regering beschouwd als een eenmalige productieve investering met een groot economisch belang op lokaal, regionaal, landelijk en euregionaal niveau. Dankzij de vele inspanningen die Vlaanderen leverde, erkent de Europese Commissie het belang van de Oosterweelverbinding voor de economische groei. Zo wordt de Oosterweelverbinding in het landenverslag 2016 bij naam genoemd als een belangrijk weginfrastructuurproject. Ook in de landen specifieke aanbevelingen 2016 wordt melding gemaakt van de noodzaak aan investeringen in het transportnetwerk. Gezien de omvang en het strategisch belang wordt de bouwkost van het project bij het aftoetsen van de begrotingsdoelstelling buiten beschouwing gelaten. Hetzelfde geldt voor de investeringsuitgaven m.b.t. de ziekenhuisinfrastructuur die reeds voor de bevoegdheidsoverdracht gerealiseerd zijn.

Met de bijdrage van Vlaanderen aan het Belgisch Stabiliteitsprogramma en het Ontwerpbegrotingsplan kwam ik tegemoet aan onze verplichtingen in het kader van het Europees Semester. Dankzij de expertise die in de afgelopen jaren opgebouwd werd, heeft Vlaanderen kunnen wegen op de manier waarop de kredieten gerelateerd aan de asielcrisis opgenomen werden in het Ontwerpbegrotingsplan van de gezamenlijke overheid.

Voor wat de timing van de begrotingswerkzaamheden betreft, werd in de vorige beleidsbrief al aangegeven dat de timings binnen het Vlaamse, federale en Europese kader onvoldoende op elkaar afgestemd waren. Het probleem situeert zich voornamelijk in de korte periode tussen het overmaken van de federale informatie en de Septemберverklaring. Sedert de zesde staatsvorming is deze afstemming nog problematischer geworden, omwille van de noodzakelijke informatie inzake gewestelijke opcentiemen, fiscale uitgaven en bevoegdheden die nog in beheer zijn van federale operatoren.

In opvolging hiervan heb ik die problematiek meermaals aangekaart bij mijn federale collega's, alsook op de interministeriële conferentie van financiën en begroting van 17 februari. Mede door dat overleg heeft de federale regering op 29 april 2016 beslist om de

timing te vervroegen. Finaal werd deze timing door de federale overheid toch niet gehaald, waardoor de vraag om de Septembeerklaring een week later te houden actueel blijft. We zullen dit jaar verder afstemmen met het Vlaams Parlement in dit kader. Aansluitend zullen de nodige acties ondernomen worden om de timings voorzien in het Rekendecreet aan te passen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In afstemming met de Minister bevoegd voor het buitenlands beleid en in nauwe samenwerking met de Algemene Afgevaardigde van de Vlaamse Regering bij de EU wil ik zoals mijn voorganger de ontwikkelingen op het Europees niveau inzake het toezicht op de begrotingen van de lidstaten nauw opvolgen. In dit kader zal ik de nodige aandacht besteden aan onder andere de discussie die momenteel op Europees niveau gevoerd wordt omtrent de nood aan bijkomende flexibiliteit voor overheidsinvesteringen. Ik zal tevens het debat betreffende het verleggen van de focus van het toezicht op de naleving van de regels van het Stabiliteits- en Groeipact op een bijgestelde uitgavennorm (hetgeen een correcter toezicht mogelijk maakt) op de voet volgen. Die werkzaamheden zullen vanaf het voorjaar 2017 intensifiëren ingevolge de verwachte publicatie van een witboek dat de Europese Commissie in overleg met de voorzitters van de andere EU-instellingen in dat kader zal opstellen.

Ook voor de vereiste structurele inspanning in de richting van de middellange termijn doelstelling van de gezamenlijke overheid (MTO) blijf ik me inzetten. De uitbreiding van het secretariaat van de Afdeling Financieringsbehoeften van de Overheid van de Hoge Raad van Financiën met zes leden van Entiteit II werd in 2016 een feit. Deze nieuwe samenstelling zal leiden tot meer gedragen adviezen.

In de begroting 2017 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder het programma CF 'Houdbare Openbare Financiën realiseren', met volgende codes en omschrijvingen: CF AA, CF AB, CF AD en CF AH; Duurzaam budgettair en financieel beleid, CF AE: financiële audit, CF AF: communicatie en CF AG: ondersteuning van beleidsvoorbereidende capaciteit voor een proactief, onderbouwd fiscaal beleid.

OD 1.1 Budgettaire stabiliteit via begrotingsnormering in meerjarenperspectief

a) realisaties

Van in het begin van de regeerperiode heeft de Vlaamse Regering aangegeven dat een begrotingsevenwicht een belangrijke doelstelling is. Omwille van enerzijds het verstrengd economisch toezicht en anderzijds het uitblijven van een economische heropleving zoals verwacht bij het begin van deze legislatuur, werd een begrotingsevenwicht in 2017 vooropgesteld. Met het oog hierop werden zowel in 2015 als in 2016 maatregelen genomen. Op die manier werd ook het pad geëffend naar het begrotingsevenwicht in 2017.

Hierbij werd een evenwicht gezocht tussen begrotingsdiscipline enerzijds en het ondersteunen van het prille economische herstel op korte termijn en het economisch groeipotentieel op lange termijn anderzijds.

Concreet werd het begrotingstekort in 2016 verminderd tot 369 miljoen euro (exclusief extra uitgaven omwille van de asielcrisis) terwijl er tegelijkertijd extra geïnvesteerd werd in voornamelijk overheidsinfrastructuur.

De begroting 2016 werd in belangrijke mate mee bepaald door de impact van de asielcrisis. De Vlaamse Regering besliste naar aanleiding van de asielcrisis proactief haar

verantwoordelijkheid op te nemen en daarvoor extra middelen vrij te maken. Concreet werd er, op basis van ramingen van de betrokken beleidsdomeinen, 120 miljoen euro extra vrijgemaakt bij begrotingsopmaak 2016.

Bij de voorbereiding van de begrotingsaanpassing 2016 werden de noden opnieuw geraamd. Daarbij werd nagegaan in welke mate de uitgaven die verband houden met de asielcrisis in 2016 meer zouden bedragen dan in de referentieperiode 2012-2014. Op basis van deze oefening werden die bijkomende en niet-recurrente kredieten verminderd tot 94,4 miljoen euro. Hierbij heb ik erover gewaakt dat de bijkomende middelen beperkt werden tot de extra middelen die een directe link hebben met de asielcrisis. Dat is immers een essentiële voorwaarde om in overeenstemming met de Europese regels deze uitgaven niet mee te laten tellen voor het bepalen van de structurele inspanning die vereist is in 2016. Voor zover het gaat om middelen die recurrent nodig zijn en dus niet rechtstreeks verbonden aan de asielcrisis, werden die voorzien op reguliere kredieten.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Hoewel de economische vooruitzichten voor 2017 minder gunstig zijn dan verwacht bij de vorige meerjarenraming, is de Vlaamse Regering er toch in geslaagd om in 2017 terug met het begrotingsevenwicht aan te sluiten. Door budgettaire orde op zaken te stellen, kunnen we nu en in de komende jaren extra impulsen geven voor infrastructuur (bvb. scholenbouw), welzijn en onderzoek en ontwikkeling.

De bouwkosten gerelateerd aan de Oosterweelverbinding – door de Vlaamse Regering beschouwd als een eenmalige productieve investering met een groot economisch belang op zowel lokaal, regionaal, landelijk als euregionaal vlak – worden de komende begrotingsjaren bij het aftoetsen van de begrotingsdoelstelling buiten beschouwing gelaten. De manier waarop uitzonderlijke strategische investeringen moeten worden ingepast in de budgettaire paden van de diverse overheden maakt trouwens het voorwerp uit van een interfederale werkgroep ter zake. Daarnaast onderneem ik samen mijn collega bevoegd voor het buitenlands beleid ook op Europees niveau inspanningen om die discussie te voeren.

Nog een belangrijke bemerking in dat kader betreft de investeringsuitgaven met betrekking tot de A1/A3 ziekenhuisinfrastructuur. Deze bevoegdheid werd budgettaire overgeheveld in 2016. Een heel aantal investeringen die reeds vóór de bevoegdheidsoverdracht uitgevoerd zijn, zullen evenwel pas in 2016 of de komende jaren een budgettaire impact hebben.

Samen met mijn collega's van de Vlaamse Regering ben ik van mening dat die investeringen uit het verleden geen impact meer mogen hebben op de begrotingsinspanningen die de Vlaamse overheid moet leveren om dit en ook de volgende jaren tot een begrotingsevenwicht te komen. De hoegrootheid en de verwerking van de impact van deze problematiek zal verder uitgeklaard worden in een interfederale werkgroep. In de mate dat er voor deze reeds uitgevoerde investeringen alsnog een ESR-impact zou zijn voor Vlaanderen, moet dit gecorrigeerd worden ten voordele van de gemeenschappen en gewesten.

Ondanks haar abstract karakter, dient een begroting toch een belangrijk onderliggend doel: Vertrouwen schenken voor de toekomst. Een begroting in evenwicht is dan ook de exponent van een begrotingsbeleid dat geen facturen naar de toekomst doorschuift en tegelijk ook ruimte vrij maakt om nu en in de toekomst te kunnen investeren in infrastructuur, welzijn en onderzoek en ontwikkeling.

*OD 1.2 Lokale overheden inpassen in de globale budgettaire context**a) realisaties*

Het voorbij jaar werd het overleg tussen mijn administratie met de administratie van het Agentschap Binnenlands Bestuur (ABB) verdergezet. Laatstgenoemde voerde in 2016 een evaluatie van BBC (beleids- en beheercyclus) uit waarbij ook de kwaliteit van rapportering als een van de aandachtspunten naar voor kwam. Zoals reeds gesteld in de beleidsbrief van mijn voorgangster van 2016, is dat een belangrijke randvoorwaarde om een kwalitatieve vertaling naar ESR mogelijk te maken. Voor meer informatie over deze evaluatie verwijs ik door naar de beleidsbrief van mijn collega bevoegd voor binnenlands bestuur.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De evaluatie van de BBC die in 2016 werd uitgevoerd door ABB en alle stakeholders. Dit is een belangrijke stap voorwaarts met het oog op een transparante en coherente beleidsrapportering. Verdere acties die ondernomen zullen worden naar aanleiding van de resultaten van die evaluatie zullen daarbij ook bijdragen aan een kwalitatievere ESR-rapportering van de lokale overheden. Voor meer informatie over de evaluatie en verdere acties verwijs ik door naar de beleidsbrief van mijn collega bevoegd voor binnenlands bestuur.

*OD 1.3 Een transparante begroting met zicht op prestaties en effecten.**a) realisaties*

De werkzaamheden die in het werkjaar 2014-2015 werden aangevat rond het in kaart brengen van de verbeterpunten inzake transparantie van de begrotingsinformatie werden in het werkjaar 2015-2016 verdergezet. Wat als een eigen onderzoek binnen mijn administratie was gestart, is geëvolueerd naar een efficiënte samenwerking tussen de verschillende belanghebbenden wat betreft transparantie in de begrotingsinformatie. Ik verwijs naar de werkgroep 'leesbaarheid van de begroting' van het Vlaams Parlement, waarin naast mijn kabinet en administratie, ook het kabinet van de minister-president en de Viceministers-president van de Vlaamse Regering, het Rekenhof en de SERV vertegenwoordigd zijn. Deze werkgroep heeft de behoeften opgesteld en geanalyseerd en voorstellen van aanpak geformuleerd. Dit resulteerde in de identificatie van een aantal werven waarin ik de rest van de legislatuur zal investeren, om zo tot een transparantere en meer leesbare begroting te komen. Het betreft hier o.a. de begrotings- en beleidskalender en de rapporteringsmomenten, de begrotingsdecreten en toelichtingen en de digitalisering van begrotingsinformatie.

Tijdens het voorbije werkjaar is de aandacht in de eerste plaats gegaan naar het verbeteren van de kwaliteit van de toelichtingen per programma van de verschillende beleidsdomeinen. Er werd een nieuw sjabloon uitgewerkt waarmee de verschillende beleidsdomeinen aan de slag kunnen om hun toelichtingen per programma op te stellen. De focus van het nieuwe sjabloon ligt op overzichtelijkheid en structuur door nu in tegenstelling tot het verleden meer schematische weergaven te gebruiken. Die weergaven zullen op hun beurt de volledigheid van de toelichting van het krediet en van de kredietevoluties ten goede komen en de link met de meer generieke informatie uit de Algemene Toelichting bevorderen. Een ander pluspunt van het nieuwe sjabloon is de creatie van een kader voor meer uniformiteit tussen de toelichtingen van de verschillende beleidsdomeinen. Bij de begrotingsopmaak 2017 wordt het vernieuwde sjabloon voor het eerst gebruikt.

De redactie van de Algemene Toelichting is een continu verbeterproces waarbij iedere begrotingsronde gestreefd wordt naar volledigheid zonder de overzichtelijkheid uit het oog te verliezen, en dat alles in een generieke begrotingscontext. In het werkjaar 2015-2016 werd in dat kader de tabel netto-beleidsruimte verder verfijnd. Deze geeft enerzijds de impact aan van het ongewijzigd beleid en anderzijds welke maatregelen of nieuwe impulsen er genomen zijn. Daarnaast werd vanaf de begroting 2016 een hoofdstuk 'Europees kader en normering' en een hoofdstuk 'ESR-correcties' ingevoegd. Hiermee is tegemoet gekomen aan de vraag van het Rekenhof dienaangaande.

In het kader van een uitgebreidere transparantie over de uitvoeringscijfers worden sinds de uitvoering 2015 de monitoringrapporten vanaf het vierde kwartaal voor het eerst ook aan het Vlaams Parlement bezorgd.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik hecht veel belang aan de samenwerking tussen alle belanghebbenden van transparante en leesbare begrotingsinformatie. De werkgroep 'leesbaarheid van de begroting' vormt voor mij dan ook het ideale forum voor dat thema. Concrete actieplannen en timing voor de hierboven geïdentificeerde topics waaronder begrotings- en beleidskalender en rapporteringsmomenten, begrotingsdecreten en toelichtingen en digitalisering van begrotingsinformatie zullen in de schoot van die werkgroep verder worden overlegd en gefaseerd worden uitgevoerd.

Een niet onbelangrijk aspect m.b.t. transparantie is het voorzien van de nodige tools en het ontwikkelen van de nodige skills die een transparant beleid mogelijk maken. Een steeds veranderende omgeving, zoals een steeds groeiende consolidatieperimeter en de invoering van ESR 2010, kan hierin een remmende factor zijn. Daarom zal ik in het najaar 2016 in samenwerking met het INR een opleiding organiseren voor alle te consolideren rechtspersonen waarin de correcte toepassing van de ESR 2010 regels uitgebreid wordt toegelicht. Op die manier kunnen de ESR-correcties die post factum door het INR nog moeten gebeuren, worden verminderd, wat de transparantie over de begrotings- en uitvoeringscijfers alleen maar ten goede kan komen.

Voor wat de digitalisering van begrotingsakkoorden betreft, worden de mogelijkheden bekeken om ook het proces van aanvraag advies IF en aanvraag begrotingsakkoorden te digitaliseren. Mijn administratie onderzoekt of er op korte termijn reeds via mail en een generieke mailbox voor aanvragen begrotingsakkoord kan worden gewerkt. Daarnaast wordt onderzocht of op termijn een echte automatisering van het proces mogelijk is door de bestaande applicaties en sharepoint omgevingen van het departement FB en de Inspectie van Financiën op elkaar af te stemmen. Belangrijke aspecten - zowel voor de korte termijn- als voor de lange termijnoplossing - die hierbij worden nagekeken zijn de wijze waarop de integriteit (inhoud) en authenticiteit (persoonsgebonden) van de documenten kan gegarandeerd worden. Om de termijnen die in het besluit van de Vlaamse Regering van 19/01/2001 houdende regeling van de begrotingscontrole en -opmaak vermeld staan, te kunnen opvolgen en respecteren, is ook de notificatie (en bewijskracht) van de datum van binnenkomende en uitgaande stukken een belangrijk aandachtspunt.

Specifiek voor wat betreft de reeds genomen en voorziene stappen inzake een prestatiegerichte begroting, verwijs ik naar luik 4 van deze beleidsbrief: "Doelstellingen die beleidsdomeinen overschrijden", en meer specifiek OD 1.2: "Koppeling van doelstellingen aan beleidsmiddelen".

*OD 1.4 Interne monitoring van begrotingsuitvoering en de gewestbelastingen**a) realisaties*

Een begroting is een momentopname waarbij op basis van de beschikbare informatie een inschatting gemaakt wordt van de uitgaven en ontvangsten van de Vlaamse Gemeenschap gedurende een bepaald begrotingsjaar. Omwille van de onvoorspelbaarheid van een heel aantal factoren, is het van belang om de effectieve evolutie van de gerealiseerde ontvangsten en uitgaven op te volgen gedurende het jaar, zodat er eventueel kan bijgestuurd worden gedurende het jaar.

In de beleidsbrief 2016 werd vooropgesteld om de ontvangsten en uitgaven sterker te monitoren en te investeren in de professionalisering van deze werkzaamheden. De reden hiervoor is dat de volatiliteit van de begroting de voorbije jaren aanzienlijk is toegenomen. Niet alleen de omvang van de Vlaamse begroting is toegenomen omwille van de zesde staatshervorming, ook de complexiteit ervan is toegenomen. Om beter op de toegenomen complexiteit te kunnen inspelen, werd de werking van het monitoringcomité het voorgaande jaar verbeterd.

Als eerste stap werden de taken binnen het monitoringcomité duidelijker afgebakend en werd voor verschillende deelaspecten van de begroting (ontvangsten uit de bijzondere financieringswet, gewestbelastingen, algemene uitgavenbegroting, ...) een specifieke eindverantwoordelijke aangesteld.

Daarnaast werd er specifiek voor de gewestbelastingen een werkgroep opgericht met vertegenwoordigers van het departement Financiën en Begroting en VLABEL, die de evolutie van de gewestbelastingen maandelijks opvolgt.

Een derde aandachtspunt betrof de raming van de uitgaven door de federale operatoren. In overleg met de betrokken beleidsdomeinen werd voor dat omvangrijk pakket aan uitgaven gewerkt aan een eigen raming zodat de federale raming voor bepaalde bevoegdheden kon worden verfijnd.

Ten slotte worden de monitoringrapporten vanaf het vierde kwartaal voor het eerst ook overgemaakt aan het parlement. Hierdoor kunnen de monitoringresultaten ook meegenomen worden in de bespreking over de begrotingsopmaak van het volgende jaar en kan er met andere woorden open en transparant over de cijfers gedebatteerd worden.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De professionalisering van de monitoring stopt niet met de gemaakte stappen van de voorbije maanden. Het is een proces dat ook de komende jaren moet worden verdergezet. Op basis van de uitvoeringsgegevens met betrekking tot de begroting 2016 wordt onderzocht op welke punten er nog verder moet worden gewerkt om tot een betere monitoring te komen. Zo wordt permanent gestreefd naar verbeteringen van de ramingen van de gewestbelastingen met het oog op het kunnen voorleggen van zo accuraat mogelijke ramingen.

2. Fiscaliteit

SD 1: Een coherent fiscaal kader

a) realisaties

Mijn administratie heeft een ontwerp van mededeling voor de Vlaamse Regering over "Fiscale beleidsinstrumenten en interne werkmethodek" opgemaakt. Dat ontwerp kadert in de conceptnota klant- en resultaatgerichte overheid. Het ontwerp is tweeledig. Enerzijds richt het zich op het bewust inzetten van fiscaliteit als beleidsinstrument en de afwegingen die daarvoor nodig zijn. Anderzijds moeten er ook garanties worden ingebouwd om de wettigheid (legaliteit, bevoegdheid) en praktische uitvoerbaarheid (administratieve lasten, beheerslasten, controle) van voorgenomen fiscale maatregelen te bewaken.

Om deze twee doelstellingen te bewaken, wordt interne adviesverlening aangaande de fiscale haalbaarheid van voorgenomen fiscale maatregelen voorgesteld. In een advies fiscale haalbaarheid worden door het beleidsdomein FB zowel de toetsstenen van het onderdeel "fiscaliteit als beleidsinstrument" als van het onderdeel "interne werkmethodek" nagegaan. Die adviesverlening beoogt de Vlaamse fiscaliteit te verbeteren, zowel vanuit juridisch en beheersmatig oogpunt, als vanuit het oogpunt van klantgerichtheid. Vanzelfsprekend blijft het eindoordeel over het al dan niet inzetten van fiscale beleidsinstrumenten in handen van de Vlaamse Regering.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik zal er voor ijveren deze werkmethodek zo spoedig mogelijk daadwerkelijk te implementeren.

In de begroting 2017 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder programma CD 'Correct innen van belastingen', met volgende codes en omschrijvingen: CD AA: Doelgericht fiscaal beleid en CD AN: Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit.

OD 1.1 Verdere uitbreiding van de Vlaamse Codex Fiscaliteit

a) realisaties

De Vlaamse Codex Fiscaliteit werd de afgelopen twee jaren een aantal keer aangepast. De meest ingrijpende wijziging was de afschaffing van het eurovignet en de vervanging door de kilometerheffing. Daarnaast sprongen ook de vergroening van de verkeersbelasting en de verlaging van de schenkbelasting op onroerende goederen in het oog.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Een ontwerp van decreet houdende diverse fiscale bepalingen zal voor het jaareinde worden voorgelegd aan het Parlement. Naast een reeks punctuele wijzigingen, geeft dit ontwerp uitvoering aan het Regeerakkoord teneinde de dubbele belasting inzake verwaarloosde of ongeschikte woningen te vermijden.

Dit ontwerp voorziet verder een decretale en rechtszekere oplossing voor de implicaties van een verzekeringsgift bij de berekening van de erfbelasting.

Een ontwerp om multimodaal vervoer méér te stimuleren zal eveneens worden voorgelegd aan het Parlement.

Daarnaast heeft de administratie in samenspraak met mijn kabinet, in navolging van de federale overheid, een voorontwerp van decreet inzake fiscale regularisatie uitgewerkt. Hiermee wordt een eigen Vlaamse fiscale regularisatie in het leven geroepen. De Vlaamse Regering heeft dit voorontwerp op 7 oktober 2016 principiële goedgekeurd.

Terwijl de federale wet de federale belastingen regelt (luik 1), heeft dit voorontwerp uitsluitend betrekking op de gewestbelastingen (luik 2). In beide luiken betreft het duidelijk opsplitsbare kapitalen of inkomsten. Met de federale overheid en de andere gewesten werden de onderhandelingen aangevat met het oog op het afsluiten van een samenwerkingsakkoord over een regeling voor de niet-splitsbare bedragen (luik 3).

De Vlaamse fiscale regularisatie (luik 2) is dus strikt beperkt tot sommen die de zuiver Vlaamse belastingen zijn ontlopen. In hoofdzaak gaat het dan om erfbelasting, maar – hoewel eerder theoretisch – kan het ook gaan om registratiebelasting (verkooprecht, verdelrecht, schenkbelasting).

De regeling vertoont sterke gelijkenissen met de federale wet van 21 juli 2016 houdende een permanente fiscale en sociale regularisatie. Zo biedt de Vlaamse regularisatie fiscale en strafrechtelijke immuniteit, en is slechts éénmalig een aangifte mogelijk. Bovendien betreft het enkel spontane aangiften: van zodra de Vlaamse Belastingdienst of het gerecht stappen heeft gezet of sancties heeft opgelegd, kan men geen beroep meer doen op de fiscale regularisatie.

Maar er zijn ook belangrijke verschillen. De federale wet biedt een systeem van permanente regularisatie, terwijl het Vlaamse decreet in een tijdelijke regeling voorziet. Het laat in concreto slechts aangiften toe vanaf de inwerkingtreding van het decreet in 2017 tot 31 december 2020. In tegenstelling tot de federale wetgeving voorziet het Vlaamse Decreet enkel forfaitaire en vlakke tarieven. Deze tarieven zijn het resultaat van een afweging tussen eenvoud, rechtszekerheid, billijkheid en transparantie.

Rekening houdend met de opbrengst van de fiscale regularisatie wordt een hervorming van de erfbelasting uitgewerkt, zoals toegelicht onder nummer O.D. 16. We willen werk maken van een meer rechtvaardige, transparante en aanvaardbare fiscaliteit op vererven. Deze ingrepen moeten de fiscale compliance verder verhogen en tot een fiscaliteit leiden die door de belastingplichtige als redelijk ervaren wordt.

Maar ook andere hervormingen worden voorbereid, zoals onder meer de koopbelasting. Daarvoor verwijst ik naar andere doelstellingen in dit document.

OD 1.2 Verdere rationalisering van de Vlaamse fiscaliteit

a) realisaties

Het departement FB heeft, in samenwerking met VLABEL, een olijsting gemaakt van de bestaande fiscale gunstmaatregelen. Hierbij werd ook de oorspronkelijke ratio legis voor die maatregel vermeld.

Ik heb evenwel besloten om dit onderzoek nauwer te laten aansluiten bij een passage die vermeld staat in het Vlaamse Regeerakkoord: "*Fiscale verminderingen, vrijstellingen en bestaande ondersteuningssystemen worden maximaal geïntegreerd. Op die manier maken we de tegemoetkomingen vanuit de overheid eenduidiger en transparanter. Hierbij kan rekening worden gehouden met herverdelende elementen.*"

Concreet heb ik mijn administratie de opdracht gegeven om de bestaande maatregelen maximaal te clusteren rond een aantal thema's, waaronder de fiscale ongelijkheid publieke en private sector en persoonsgebonden aangelegenheden. Mijn administratie is reeds gestart met het opmaken van een nota die voormelde clustering verder uitwerkt. OD 1.15 (Verdere afschaffing fiscale ongelijkheid publieke en private sector) zal dan ook in die laatste cluster worden meegenomen. Meer bepaald zal worden getracht om de bestaande gunstmaatregelen voor de publieke en private sector te benaderen vanuit een functionele invalshoek. Dat moet resulteren in een meer gelijke behandeling van beide sectoren.

Ik verwijs ook naar de hierboven aangehaalde interne fiscale werkmethodek. Die interne werkmethodek moet toelaten om tot weloverwogen fiscale maatregelen te komen die efficiënt, maar ook technisch uitvoerbaar zijn.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Zoals aangegeven is mijn administratie gestart met het opmaken van een nota rond de clustering van bepaalde fiscale gunstmaatregelen en een meer functionele benadering van de publieke en private sector. Het is de bedoeling om die conceptnota tijdens dit werkjaar af te ronden en aan te vullen met analyses en simulaties die een budgettaire inschatting van de voorgestelde wijzigingen mogelijk maken. Uiteindelijk zal dat voorstel voorgelegd worden aan een groep stakeholders om zo te komen tot een gedragen voorstel. Dat voorstel wordt dan uiteindelijk omgezet in regelgeving.

OD 1.3 Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit

a) realisaties

Zoals reeds in de laatste beleidsbrief van mijn voorgangster aangekondigd, werd de geïntegreerde woonbonus ingevoerd voor hypothecaire leningen aangegaan vanaf 1 januari 2016. De geïntegreerde woonbonus integreert de voordien bestaande Vlaamse belastingverminderingen voor de eigen woning. Door de integratie is het, althans op het Vlaamse niveau, niet langer mogelijk dat eigenaars met meerdere woningen van een hoger voordeel zouden kunnen genieten dan eigenaars van een enige woning. De geïntegreerde woonbonus wordt toegekend voor uitgaven voor een hypothecaire lening voor het verwerven of behouden van de eigen woning van de belastingplichtige. Als die woning tevens zijn enige woning is, geniet hij van een groter voordeel. Met hetzelfde decreet werd geremedieerd aan de problematiek die bestond rond de zogenaamde hypotheekruil en werd rechtszekerheid gecreëerd voor mensen die binnen hun bestaande woning aan zorg wonen in de zin van de Vlaamse Wooncode doen.

Daarnaast heeft het departement FB, in samenwerking met VLABEL, een inventaris opgemaakt van alle fiscale gunstmaatregelen met betrekking tot wonen. Die inventaris werd door het Agentschap Wonen-Vlaanderen aangevuld in het licht van de betrokken doelgroep en de nagestreefde doelstellingen.

Tot slot heb ik het departement FB de opdracht gegeven om simulaties te maken in het kader van een intern onderzoek naar de hervorming van het verkooprecht.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Op basis van de simulaties aangeleverd door het departement FB, zal ik een voorstel doen om het verkooprecht te vereenvoudigen. Daarbij hou ik ook de piste uit het Regeerakkoord open, om aan belastingplichtigen bij de verwerving van hun woning de

keuze te geven tussen de toepassing van de woonbonus of van een verminderd registratierecht.

Mijn administratie zal in samenspraak met het Agentschap Wonen-Vlaanderen vervolgens op basis van de gemaakte inventaris nagaan welke hervormingen er, naast diegene die intussen reeds gerealiseerd werden of voorgenomen zijn, nog nodig zijn om te komen tot een meer geïntegreerd, transparanter en logischer ondersteuningssysteem.

OD 1.4 Vereenvoudiging van de tarieven schenkbelasting inzake onroerende goederen

a) realisaties

Met ingang van 1 juli 2015 werden de tarieven van de schenkbelasting inzake onroerende goederen vereenvoudigd, vergroend en verlaagd.

Uit een eerste evaluatie is gebleken dat die hervorming zorgde voor een sterke stijging in het aantal onroerende schenkingen. De hervorming heeft ook een positief effect gehad op de ontvangsten. Het ligt in de verwachting dat dat positief effect de komende jaren aanhoudt.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De doelstelling is gerealiseerd.

OD 1.5 Verlaging verdeelrecht voor scheidende koppels

a) realisaties

Vanaf 1 januari 2015 werd het verdeelrecht opnieuw teruggebracht tot 1% in geval van echtscheiding of beëindiging van wettelijke samenwoning. In een eerste tussentijdse evaluatie zijn de budgettaire gevolgen hiervan in kaart gebracht. In 2015, het eerste jaar met de aangepaste tarieven, is er nog een stijging aan ontvangsten van het verdeelrecht terwijl in 2016 de ontvangsten sterk terugvallen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De doelstelling is gerealiseerd.

OD 1.6 Modernisering erf- en schenkbelasting

a) realisaties

De schenkbelasting werd - zoals reeds aangehaald - tijdens het werkingsjaar 2014-2015 vereenvoudigd, vergroend en verlaagd. De modernisering van de erfbelasting vormt het sluitstuk van deze oefening.

Het Vlaams Regeerakkoord voorziet dat de erfbelasting zal worden gemoderniseerd en afgestemd op hedendaagse samenlevingsvormen, waarbij we het familiale aspect in aanmerking blijven nemen. De huidige regelgeving houdt evenwel al rekening met courante moderne samenlevingsvormen zoals feitelijke of wettelijke samenwoning, stiefkinderen & zorgkinderen. En dit is zelfs méér dan in het huidige erfrecht het geval.

De erfbelasting is echter evident verbonden met het federale erfrecht en huwelijksvermogensrecht. De federale minister van Justitie gaf in zijn beleidsnota van 10 november 2015 aan dat een werkgroep de hervorming van het huwelijksvermogensrecht en het erfrecht voorbereidt. De erflater zou in de toekomst een grotere vrijheid krijgen om te bepalen aan wie de erfenis toekomt. Mijn administratie volgt de federale evoluties op zodat hiermee rekening kan worden gehouden. Er werd ook een vergadering belegd met het kabinet van de federale minister van Justitie om de stand van zaken van de federale werkzaamheden nader te bespreken.

Een coherente en globale hervorming vereist echter een grondig voorafgaand onderzoek. Binnen mijn administratie werd een reflectiegroep 'modernisering van de erfbelasting' ingericht die is samengesteld uit experts uit de academische wereld, het notariaat en de eigen administratie. Die groep zal de vroegere voorstellen van het Steunpunt Fiscaliteit en Begroting, eventuele eigen voorstellen van de leden, alsook elders geformuleerde voorstellen beoordelen op technische haalbaarheid, maatschappelijke gevolgen, budgettaire impact en eventuele terugverdieneffecten.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In het komende werkingsjaar wens ik, nadat het nodige voorbereidend werk is afgerond, een voorstel te lanceren tot modernisering van de erfbelasting. Doelstelling is te komen tot een meer billijke, logisch consistente en transparante fiscaliteit.

OD 1.7 Lagere belasting op arbeid

a) realisaties

De federale tax shift is stilaan voor iedereen voelbaar in de portemonnee. De federale tax shift omvat inzake arbeid volgende maatregelen: een verhoging van de forfaitaire beroepskosten, een verhoging van de belastingvrije som, afschaffing van de schijf van 30% en een aanpassing van de grens van 45%. Hoewel het federale maatregelen betreft, is de Vlaamse overheid een belangrijke co-sponsor, gezien de daling van de personenbelasting voor bijna 26% gedragen wordt door het Vlaamse Gewest. In tegenstelling tot het federale niveau, staat hier op Vlaams niveau geen tax lift of shift tegenover. De budgettaire impact ervan is immers groot. Volgens de laatste prognoses heeft die federale tax shift op de Vlaamse begroting een impact van 61 miljoen euro op stap opcentiemen voor het aanslagjaar 2016 en 250 miljoen euro op stap opcentiemen voor het aanslagjaar 2017. Op kruissnelheid zal dit bedrag in 2020 nog hoger liggen. Die enorme impact maakt dat er ook geen ruimte meer was voor eventuele complementaire Vlaamse maatregelen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De doelstelling is uitgevoerd. In navolging van mijn voorganger zal ik uiteraard blijven bewaken dat de federale lastenverlaging op arbeid niet wordt uitgehold door Vlaamse maatregelen.

OD 1.8 Successieregeling voor verzamelaars

a) realisaties

Op aangeven van mijn collega bevoegd voor Cultuur zijn in dat verband belangrijke stappen gezet met de goedkeuring van de conceptnota Cultureel Erfgoed. Die conceptnota stelt dat ter versterking van het Topstukkenbeleid onder meer volgende fiscale maatregelen nodig zijn:

- een meer performante regeling voor de betaling van successierechten met kunstwerken;
- een gedeeltelijke en voorwaardelijke vrijstelling van successierechten voor in de Topstukkenlijst opgenomen cultuurgoederen en verzamelingen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In de conceptnota Cultureel Erfgoed wordt aangegeven dat met het beleidsdomein FB verder wordt gewerkt aan flankerende instrumenten, zoals bijvoorbeeld fiscale stimuli met oog op mecenaat, successie- en schenkingsrechten en de optimalisering van de regeling inbetalinggeving van cultuurgoederen. Verder overleg en onderzoek zal moeten uitwijzen in hoeverre dergelijke fiscale stimuli haalbaar blijken.

OD 1.9 Onderzoek naar fiscale stimuli onroerend erfgoed

a) realisaties

Ook het afgelopen werkjaar werkte mijn administratie nauw samen met het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Er werd nagedacht over mogelijke fiscale stimulansen die ervoor zorgen dat het bestaande onroerend erfgoedpatrimonium zo goed als mogelijk bewaard wordt. Op 30 september 2016 heeft de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet principieel goedgekeurd. Dat voorontwerp voorziet een halvering van het verkooprecht en een vermindering van de schenkbelasting voor wie een monument aankoopt of geschonken krijgt, mits de verkrijger bereid is te investeren in het behoud of de renovatie.

Het tarief van de registratiebelasting (10% of 5%) bij de aankoop van een beschermd monument wordt gehalveerd. Dit voordeel wordt onmiddellijk toegekend bij de aankoop. De koper dient dan wel een bedrag, gelijk aan dit voordeel (dus de helft van het verkooprecht) te investeren in het monument, binnen een termijn van 5 jaar vanaf de aankoop.

Ook wie een monument geschonken krijgt kan een fiscaal voordeel genieten. Bij de registratie van de akte zal het tarief worden toegepast dat geldt voor schenkingen van onroerende goederen. Wanneer de begiftigde bereid is binnen een termijn van vijf jaar te investeren in het behoud van het monument, zal de schenkbelasting worden herberekend naar de tarieven zoals die vandaag ook gelden bij energievriendelijk renovaties of kwaliteitsvolle verhuringen.

Daarnaast werd onderzocht hoe de bestaande maatregel in de personenbelasting kon worden opgewaardeerd en gerationaliseerd. Het Agentschap Onroerend Erfgoed heeft het engagement aangegaan om de controle van de voorwaarden van de maatregel aan te scherpen en een volledige decumul in te voeren van de bestaande premies en het belastingvoordeel. Omgekeerd zouden dan bepaalde voorwaarden worden versoepeld en het fiscale voordeel aantrekkelijker gemaakt. Het voorgaande zit evenwel momenteel nog

in een onderzoeksfase, waarbij ook wordt onderzocht of er eventueel een uitwisseling met de FOD Financiën van de nodige attesten mogelijk is, zodat een en ander geautomatiseerd kan verlopen met het oog op het invullen van de aangifte in de personenbelasting.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De hangende voorstellen zullen aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. Hierbij is het van belang om de technische uitvoerbaarheid van de maatregelen te bewaken. Voor de maatregelen waarvan de dienst in eigen beheer is, zal VLABEL die uitvoerbaarheid moeten nagegaan. Voor de personenbelasting zal het departement FB fungeren als aanspreekpunt voor de FOD Financiën.

OD 1.10 Naar een duurzame mobiliteitsfiscaliteit

a) realisaties

> Implementatie van de kilometerheffing voor vrachtwagens

Op 1 april 2016 ging de kilometerheffing voor zware vrachtwagens vanaf 3,5 ton MTM van start. De problemen bij de opstart, vooral veroorzaakt door defecte toltellers en de laattijdige aanvraag van toltellers door buitenlandse chauffeurs, werden snel opgevangen en ondertussen werkt het systeem zoals voorzien.

Vlaanderen was op 1 april als enige gewest volledig operationeel en klaar voor de handhaving (personeel was aangeworven, opleidingen waren gegeven, controlevoertuigen beschikbaar, informaticatoepassingen werkten ...).

Wat de handhaving betreft, beschikken we over een uniek efficiënt geïntegreerd systeem waarbij overtredingen geregistreerd worden hetzij rechtstreeks door de mobiele controleploegen op de weg, hetzij door geautomatiseerde handhavingssystemen met enerzijds vaste portalen (zogenaamde stationary road side equipment of SRSE) en anderzijds verplaatsbare controleapparatuur langs de wegen (zogenaamde flexible road side equipment of FRSE). De informatie van de geautomatiseerde handhavingssystemen wordt gecentraliseerd en uitgezuiverd bij het compliance back office van Satellic en is real time beschikbaar voor het handhavingspersoneel van de gewesten. Op basis hiervan zijn twee pistes mogelijk voor de inning van de boetes. Enerzijds kunnen de mobiele controleploegen op basis van voorgenoemde real time verbinding gericht de voertuigen die in overtreding zijn uit het verkeer halen en overgaan tot de onmiddellijke inning van de verschuldigde sommen. Anderzijds is er de directe administratieve afhandeling van het boetedossier in het handhavingscentrum, waarbij het proces-verbaal samen met de betalingsuitnodiging via de post wordt opgestuurd naar de betrokken houder van het voertuig (als belastingplichtige).

Voor het flankerend beleid bij de invoering van de kilometerheffing verwijs ik naar de beleidsbrief van collega Weyts.

> Vergroening van de verkeersbelasting en de BIV

Zoals in het Regeerakkoord voorzien, werd met ingang van 1 januari 2016 de verkeersbelasting voor personenwagens vergroend. Voortaan wordt een aantal milieukennmerken (de CO₂-uitstoot, het brandstoftype en de euronorm) mee in aanmerking genomen voor de berekening van de verkeersbelasting voor nieuw ingeschreven (al dan niet tweedehandse) voertuigen. Tegelijk werden de

milieuparameters van de reeds eerder vergroende BIV bijgesteld om rekening te houden met de technologische evolutie.

Leasingvoertuigen vallen voorlopig buiten het toepassingsgebied in afwachting van een intergwestelijk samenwerkingsakkoord. Op het Overlegcomité van 27 januari 2016 agendeerde de Vlaamse Regering hierover een nota en werd afgesproken dat de drie gewesten onderhandelingen zullen opstarten. Vertegenwoordigers van de ministers van Financiën van de drie gewesten overlegden tot nog toe vijf keer.

> Onderzoek naar opportuniteit van rekeningrijden of wegvignet voor lichte vrachtwagens en personenwagens

Nu de kilometerheffing voor zware vrachtwagens geïmplementeerd is, wordt, conform het Regeerakkoord, onderzocht in welke mate op middellange termijn een uitbreiding ervan naar personenwagens en lichte vrachtwagens mogelijk en wenselijk is. Hiervoor werden door de departementen Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) en Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) twee onderzoeksopdrachten gegund waarbij de opportuniteit en haalbaarheid van rekeningrijden voor lichte voertuigen, gekoppeld aan de invoering van een tijdsafhankelijke tarifiering voor zowel personen- als vrachtvervoer in functie van mobiliteitssturing wordt onderzocht. Inzake het wegvignet worden de evoluties in Duitsland opgevolgd. Door de bezwaren van de Europese Commissie, lijken de Duitse plannen voorlopig opgeschort.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

> Vergroening van de verkeersbelasting

De voorbije maanden heb ik samen met mijn collega's bevoegd voor leefmilieu en mobiliteit onderzocht welke de meest aangewezen methode is om ook de verkeersbelasting op lichte vrachtwagens (categorie N1 – tot 3,5 ton MTT) te vergroenen, wetende dat voor de zwaarste categorieën er bijna enkel een aanbod is van dieselmotoren.

Na vergroening van de verkeersbelasting van lichte vrachtwagens zal Vlaanderen de hele mobiliteitsfiscaliteit (met uitzondering van de leasingvoertuigen) hervormd hebben op basis van milieuparameters. Die vergroening wordt geleidelijk op het bestaande wagenpark toegepast naarmate de voertuigen opnieuw worden ingeschreven. Om de hervormingen ook op leasingvoertuigen te kunnen toepassen, blijf ik pleiten voor een samenwerkingsakkoord.

> Onderzoek naar opportuniteit van rekeningrijden of wegvignet voor lichte vrachtwagens en personenwagens

Samen met mijn collega's bevoegd voor leefmilieu en mobiliteit laat ik verder onderzoek uitvoeren naar de opportuniteit en haalbaarheid van rekeningrijden voor lichte voertuigen.

Een studie, die door het departement MOW werd besteld, betreft een onderzoek naar en uitwerken van een plan van aanpak bij de mogelijke introductie van een slimme kilometerheffing voor lichte voertuigen. Dat onderzoek wordt uitgevoerd in verschillende fasen. Momenteel bevindt die studie zich in een eerste fase, waarbij een onderzoek voorligt naar de positionering van de maatregel en een analyse van elementen van belang voor het creëren van een draagvlak en de identificatie van randvoorwaarden; dat alles ter oriëntering, en ter onderbouwing van een maatschappelijk debat. Eens de maatregel beleidsmatig is ingebed, het plan van aanpak is opgemaakt en de

randvoorwaarden in beeld zijn gebracht, kan het maatschappelijk debat terdege gevoerd worden.

Daarnaast werken de beleidsdomeinen mobiliteit, financiën en leefmilieu samen aan een oplisting van onderzoeksvragen die relevant zijn inzake personenwagens.

>Versoepeling terugbetalingsregeling gecombineerd vervoer

Er is momenteel regelgeving in opmaak met het oog op de versoepeling van de terugbetalingsregeling in de verkeersbelastingen (meer bepaald in artikel 2.2.6.0.4 van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013) voor gecombineerd vrachtvervoer van goederen (waarbij er een combinatie is van wegvervoer en andere modi zoals spoorvervoer). De publicatie van het decreet en het bijhorende uitvoeringsbesluit is voorzien voor eind 2016, met (een retroactieve) inwerkingtreding met ingang van aanslagjaar 2016.

Ingevolge de strenge voorwaarden en het beperkte fiscale voordeel werd op basis van de bestaande wetgeving nog nooit een terugbetaling aangevraagd in het Vlaamse Gewest. Via de voorliggende aanpassing willen we hieraan tegemoet komen. Het vereenvoudigen van de administratieve vereisten en het maximaliseren en optimaliseren van het fiscaal voordeel bij een aanvraag van de terugbetaling van de verkeersbelasting kan een stimulans bieden voor alternatieve vervoersmiddelen waardoor het vrachtvervoer van de weg wordt gehaald. Hierdoor worden tegelijk het wegennet en het milieu ontlast.

OD 1.11 Evaluatie en bijsturing leegstandheffing bedrijfsruimten

a) realisaties

De evaluatie werd het voorbije jaar afgerond. De doelstelling hiervan was om te onderzoeken of de leegstandheffing bedrijfsruimten samen met de vermindering van onroerende voorheffing voor improductiviteit een beleidsmatig coherent geheel kunnen vormen.

Meer concreet werd nagaan of er een kans bestaat dat men voor dezelfde bedrijfsruimte aan de leegstandheffing bedrijfsruimten onderworpen kan zijn, terwijl men van het voordeel in de onroerende voorheffing geniet. Het zou immers onlogisch zijn dat men langs de ene kant voor de leegstand belast wordt en langs de andere kant een vermindering kan bekomen.

Uit dit onderzoek blijkt dat, hoewel er een theoretische kans bestaat dat die situatie zich voordoet, de realiteit uitwijst dat het probleem verwaarloosbaar is.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De doelstelling is uitgevoerd.

OD 1.12 Alternatieve grondslag onroerende voorheffing

a) realisaties

In de beleidsnota "Financiën en Begroting 2014-2019" is voorzien dat op termijn de invoering van een alternatieve grondslag voor de onroerende voorheffing wordt

onderzocht op praktische haalbaarheid in het licht van de diverse effecten en alle kruisverbanden die zich daarbij aandienen. Daarbij moet ook een goede inschatting van de (budgettaire) effecten (ook op de lokale overheden) kunnen worden gemaakt.

Het departement FB heeft daarom een reëel engagement opgenomen in het kader van het projectvoorstel RETAX ((Rethinking Real Estate Taxation in Flanders). Dat projectvoorstel werd intussen ingediend bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) voor financiering in het kader van Strategisch Basisonderzoek (SBO).

Hoewel het projectvoorstel heel wat ruimer is, sluit een van de onderzoekslijnen nauw aan bij de doelstelling uit de beleidsnota FB. Vanuit het departement FB is daarbij benadrukt dat toekomstige onderzoeksresultaten rekening moeten houden met de technische haalbaarheid van gedane voorstellen, alsook met de onderscheiden financiële impact voor het Vlaamse Gewest en de lokale besturen. Tevens moet de invloed op de prijsvorming mee in rekening worden genomen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het is de bedoeling om in 2017 na te gaan of de gewijzigde context na de overname van de erf- en registratiebelasting intussen bijkomende mogelijkheden biedt in de zoektocht naar een alternatieve grondslag. Indien het RETAX onderzoeksvoorstel gehonoreerd wordt, zal dit uiteraard gebeuren met terugkoppeling naar en in wisselwerking met de betrokken onderzoekers. Het RETAX onderzoek zelf, is een meerjarig onderzoek.

OD 1.13 Versterking van de fiscale positie van Vlaamse ondernemers en de Vlaamse overheid ten aanzien van andere beleidsniveaus

a) realisaties

Rechtszekerheid krijgen over de fiscale behandeling van beleggingen in (Vlaams) overheidspapier, was noodzakelijk. Intussen werd door de Dienst Voorafgaande Beslissingen bevestigd dat de Vlaamse overheid geen roerende voorheffing verschuldigd is als verkrijger van inkomsten van obligaties opgenomen op een X-rekening van het X/N-stelsel, uitgegeven door rechtspersonen die deel uitmaken van de sector overheid in het ESR 2010. De Dienst is van mening dat er een definitieve vrijstelling van roerende voorheffing is en de betrokken inkomsten evenmin nadien aangegeven moeten worden in de rechtspersonenbelasting.

Met het oog op de invoering van het mobiliteitsbudget is er, samen met mijn collega bevoegd voor mobiliteit, afstemming geweest met de federale collega's van Financiën en Mobiliteit. Hierbij is gebleken dat er op regelgevend vlak belangrijke gevolgen zijn voor wat betreft het arbeidsrecht en de RSZ-behandeling. De federale overheid dient daarbij uiteraard ook rekening te houden met de effecten op de inkomsten inzake RSZ en personenbelasting.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het komende jaar zal ik samen met mijn collega bevoegd voor mobiliteit, het overleg met de federale collega's van Financiën en Mobiliteit over de invoering van het mobiliteitsbudget verder zetten. Hierbij zal uiteraard de nodige aandacht gaan naar het inschatten van de financiële gevolgen voor de ondernemers en de overheid.

*OD 1.14 Versterking fiscale positie ondernemingen**a) realisaties*

Om bedrijven te stimuleren om te investeren in nieuwe machines en installaties, die vaak energie-efficiënter en milieuvriendelijker zijn, werd een tijdelijke investeringsaftrek ingevoerd in de onroerende voorheffing. Die maatregel zorgt ervoor dat investeringen in materieel en outillage (die op zichzelf reeds zijn vrijgesteld van het betalen van onroerende voorheffing) voor 100% aftrekbaar zijn van het nog resterende belastbare kadastraal inkomen van materieel en outillage. De tijdelijke investeringsaftrek (voor investeringen gedaan in 2014, 2015 en 2016) versterkt het beleid, gericht op het stimuleren van nieuw materieel en outillage en de afbouw van het nog belastbaar kadastraal inkomen. Door de nieuwe maatregel is er een bijkomende daling van het belastbare materieel en outillage en de daarop verschuldigde onroerende voorheffing. Daardoor dalen de jaarlijkse vaste kosten van de bedrijven, wat de competitiviteit van onze ondernemingen ten goede komt.

Daarnaast moest samen met mijn collega bevoegd voor economie nagaan worden of er een nood is om de bestaande Vlaamse fiscale stimuli te versterken met het oog op crowdfunding. PMV paste de voorbije jaren de applicaties voor de winwinlening zo aan dat een samenwerking met crowdfundingplatformen mogelijk werd. De aanpassing van de applicatie had als doel de registratie van de winwinlening te vereenvoudigen, zodat het crowdfundingplatform dit als een service kan aanbieden aan de crowdfunders. Een en ander werd ook contractueel verankerd, aangezien de commissie van het crowdfundingplatform geen deel mag uitmaken van het als winwinlening geregistreerde bedrag.

De maatregelen die opgenomen zijn in het federale startupplan als fiscale voordelen voor personen die investeren in bedrijven, zorgen voor de conclusie dat een complementair generiek Vlaams initiatief niet meer nodig is.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Teneinde de bedrijven blijvend te stimuleren om te investeren in nieuw & efficiënter materiaal, zal ik het Parlement voorstellen om de verhoogde investeringsaftrek voor materieel & outillage met drie jaar te verlengen tot en met 2020.

De Vlaamse Regering heeft op mijn voorstel in het ontwerp van programmadecreet een bepaling opgenomen die deze belangrijke fiscale stimulans voor het bedrijfsleven om te investeren in nieuwe en milieuvriendelijke bedrijfsuitrusting met drie jaar verlengt. Dit kan het Vlaamse bedrijfsleven ook cruciale financiële ademruimte en zuurstof bieden.

De Vlaamse Regering biedt hiermee ook de nodige rechtszekerheid aan de bedrijven die hun investeringen vaak over langere termijn willen plannen en spreiden. Deze verlenging biedt hen daartoe het nodige houvast: investeringen in 2017, 2018 en 2019 zullen tot hetzelfde fiscale voordeel aanleiding geven, en dit voor de aanslagjaren 2018, 2019 en 2020.

Inzake de winwinlening, moeten we vaststellen dat kleine coöperatieven tot nog toe nauwelijks gebruik maken van deze lening. Samen met de Minister voor Economie, zullen we de wetgeving op dit punt verduidelijken, zodat kleine coöperatieven zich makkelijker kunnen financieren voor specifieke projecten.

*OD 1.15 Verdere afschaffing fiscale ongelijkheid publieke en private sector**a) realisaties*

Ik verwijs naar de werkzaamheden vermeld onder OD 1.2.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik blijf achter de filosofie staan die ook mijn voorganger aanhing. Het fiscale regime voor de publieke sector moet eenduidiger en eenvoudiger. Bovendien moet fiscale ongelijkheid tussen de publieke en private sector worden vermeden. Voor de concrete werkzaamheden die in dit verband voorzien zijn, verwijs ik naar OD 1.2.

*OD 1.16 Onderzoek naar uitbouw van ruling**a) realisaties*

Voor de behandeling van de voorafgaande beslissingen is bij VLABEL een intern besluitvormingsorgaan opgericht waarvan de samenstelling werd vastgelegd in artikel 3.22.0.0.1 VCF. In de loop van 2015 werden 8 voorafgaande beslissingen afgeleverd en gepubliceerd op de website en werden 3 bindende adviezen voor de zogenaamde gemengde rulings in samenwerking met de federale Dienst Voorafgaande Beslissingen overgemaakt aan de DVB. Voor 2016 zijn dit er momenteel respectievelijk 42 en 7.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De doelstelling inzake rulings werd uitgevoerd. De behandeling van voorafgaande beslissingen wordt voortgezet conform de bepalingen in de VCF. Uit de voorlopige cijfers voor 2016 mag blijken dat de praktijk van de voorafgaande beslissingen een gegeerd instrument is voor de belastingplichtige om zekerheid te verkrijgen omtrent zijn fiscale rechtspositie. Ik kan deze tendens enkel toejuichen: voorkomen is beter dan genezen, ook in fiscale dossiers.

*OD 1.17 Uitbreiding van het globaal datamodel en versterking van interne en externe informatie-uitwisseling**a) realisaties*

Er werden het voorbije jaar procedures uitgetekend en uitgerold voor het structureel verkrijgen van rapporten en anoniem gemaakte data van diverse bronleveranciers.

In het kader van OD 1.3 Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit en OD 1.6 Modernisering erf- en schenkbelasting werden, op basis van verkregen data van VLABEL, microsimulatiemodellen gemaakt voor de inschatting van de budgettaire impact van wijzigingen aan de regelgeving. Deze modellen zullen gebruikt worden bij de verdere inhoudelijke voorbereiding en bespreking van deze doelstellingen.

De modellen die werden opgeleverd door het Steunpunt Financiën en Begroting werden maximaal ingekanteld.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het project dat verbonden is met OD 1.10 Naar een duurzame mobiliteitsfiscaliteit, zal volledig worden opgenomen in het globaal datamodel met het oog op het volledig afstemmen van de processen en werkwijzen op de andere heffingen die er al in vervat zitten.

*OD 1.18 Decentralisatie verkrottingsheffing**a) realisaties*

De Vlaamse verkrottingsheffing bestaat momenteel nog uit twee heffingen; een heffing op verwaarloosde woningen en gebouwen en een heffing op ongeschikte en/of onbewoonbare woningen. Naast deze Vlaamse heffing kan de gemeente voor beiden ook een eigen heffing opleggen. In uitvoering van het Regeerakkoord heb ik samen met mijn collega bevoegd voor wonen een voorstel uitgewerkt om de verkrottingsheffing om te vormen tot een heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen. Dit voorstel is opgenomen in het hangende ontwerp van decreet houdende diverse fiscale bepalingen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De aanbevelingen van de paritaire commissie decentralisatie worden gevolgd. Deze voorziet in een volledige decentralisering van de verwaarlozingsheffing die betrekking heeft op de buitengevel van het gebouw. De heffing inzake onbewoonbare & ongeschikte woningen is sterker gebonden aan de woningkwaliteitsbewaking. Het Vlaamse Gewest zal hier enkel nog subsidiair optreden indien er geen gemeentelijke heffing O&O bestaat.

Het ontwerp van decreet dat dit najaar aan het Vlaams Parlement wordt voorgelegd voorziet vanaf aanslagjaar 2017 een opheffing van de heffing op *verwaarloosde* gebouwen en woningen als onderdeel van de verkrottingsheffing. Het Agentschap Binnenlands Bestuur zal een modelreglement ter beschikking stellen van de lokale besturen die hun fiscale autonomie wensen uit te oefenen. Een dubbele heffing, zijnde een gewestelijke heffing enerzijds en een lokale heffing anderzijds, wordt vanaf aanslagjaar 2017 dus onmogelijk.

Het andere onderdeel van de verkrottingsheffing, de gewestelijke heffing op *ongeschikte en onbewoonbare* woningen, blijft behouden voor de gemeenten zonder eigen gemeentelijke heffing. Naar 'verkrottingsheffing' wordt voortaan dan verwezen als 'de heffing ongeschikte en onbewoonbare woningen'. Tegelijkertijd worden de contouren bepaald waarbinnen een gemeentelijke heffing op ongeschikte en onbewoonbare woningen zich moet situeren. Om de woningkwaliteit te bewaken, moet deze gemeentelijke heffing op ongeschiktheid en/of onbewoonbaarheid minimaal 990 euro bedragen voor een woning of 500 euro voor een kamer als vermeld in artikel 2, §1, eerste lid, 10° bis, van de Vlaamse Wooncode. Onder die voorwaarden zal het Vlaamse Gewest geen heffing meer vestigen. Ook hier wordt een dubbele heffing dus onmogelijk vanaf aanslagjaar 2017.

Het besluit VCF zal ik nog in overeenstemming brengen met die aanpassingen.

*OD 1.19 Meer gericht beleidsrelevant onderzoek**a) realisaties*

Het voorbije jaar bracht het departement FB de onderzoeksnoden in kaart. Daaruit blijkt dat er, in opvolging van het steunpunt voor beleidsrelevant onderzoek, een noodzaak blijft voor diepgaand onderzoek over actuele beleidsmateries. Bij het vastleggen van de onderzoekstopics werd vastgesteld dat het traditionele tijdsverloop van een overheidsopdrachtprocedure maar moeilijk te verzoenen valt met de korte termijnen waarbinnen urgente, gerichte beleidsvragen dienen onderzocht en beantwoord te worden.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In de komende maanden zal mijn administratie de nodige overheidsopdrachten uitwerken rond onderzoeksonderwerpen, die een diepgaand onderzoek vereisen en die kaderen binnen actuele beleidsvraagstukken waarvan de antwoordtermijn in overeenstemming is met het tijdsverloop van een traditionele overheidsopdracht.

Binnen die context zal alsnog een onderscheid gemaakt kunnen worden tussen onderzoeksopdrachten waar een meer korte termijn output noodzakelijk is, en onderzoeksopdrachten waar output op langere termijn mogelijk is.

*SD 2. Correct innen van belastingen**a) realisaties*

Om de belasting zo correct mogelijk te berekenen, te innen en om controles efficiënt uit te voeren maakt VLABEL gebruik van zowel authentieke bronnen, dit zijn verzamelingen van gegevens die als de meest volledige en kwalitatief hoogstaande kunnen worden beschouwd, als van bronnen die aanvullende gegevens kunnen verstrekken.

De taxatieprocessen en de ondersteunende informaticatoepassingen van VLABEL worden continu bijgestuurd en geoptimaliseerd. Het voorbije jaar is vooral sterk ingezet op verdere ontwikkelingen in het kader van het taxatieproces van de erf- en registratiebelasting (zie ook de werkzaamheden vermeld onder OD 2.1).

Met het notariaat en met de FOD Financiën werden bijvoorbeeld afspraken gemaakt om samen met de akten ook zogenaamde metadata in digitale vorm aan te leveren. Dit zijn gegevens die cruciaal zijn voor de berekening van de belasting, bijvoorbeeld de identificatiegegevens van de partijen en van de betrokken goederen, en het transactietype. Tot nog toe moesten deze gegevens manueel door de dossierbehandelaar worden ingebracht. De nieuwe werkwijze maakt sedert midden oktober 2015 een automatische gegevensverwerking, zonder manuele inbreng, mogelijk. Het spreekt voor zich dat dit een efficiënte verwerking ten goede komt, met een snellere doorlooptijd en minder risico op fouten tot gevolg.

Een ander voorbeeld is de automatische check die sedert april 2016 werd geïmplementeerd in het proces van controles op het naleven van de voorwaarden verbonden aan enkele gunstregimes in de registratiebelasting (zie ook de werkzaamheden vermeld onder OD 2.1), zoals het klein beschrijf. Aan de hand van de gegevens van het rijksregister kan nu sneller worden nagegaan of aan de bewoningsvoorwaarden werd voldaan. Dit zorgt ervoor dat ongeveer 50% van de dossiers automatisch kan worden gecontroleerd.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik verwijs naar de respectievelijke prognoses bij de hierna besproken operationele doelstellingen (zie hierna).

In de begroting 2017 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder programma CD 'Correct innen van belastingen', met volgende codes en omschrijvingen: CD AB: Duurzaam budgettair en financieel beleid, CD AD: Efficiënte inning en invordering van de belastingen in eigen beheer, CD AC: Doelgericht fiscaal beleid, algemene ontvangsten uit eigen inning, CD AE: Planbatenheffing, CD AF: Leegstandsheffing, CD AG: Jaarlijkse verkeersbelasting, CD AH: Belasting op de inverkeerstelling, CD AI: Eurovignet, CD AJ: Onroerende voorheffing, CD AK Kilometerheffing; CD AL: Erfbelastingen, CD AM: Registratiebelastingen, CD AW: Rubiconfonds en CD AX: DAB Grondfonds.

*OD 2.1 Overname van de registratie- en successierechten**a) realisaties*

Op 1 januari 2015 werd de inning van de Registratie- en Erfbelastingen, gelokaliseerd in het Vlaamse Gewest, door VLABEL overgenomen van de federale administratie van de Patrimoniumdocumentatie (FOD Financiën). Sedertdien heeft VLABEL een aanzienlijk leer- en verbeteringstraject afgelegd.

Uiteraard ging de aandacht gedurende heel 2015 naar het opstarten, uitrollen en beheersen van alle taxatieprocessen. Zo kon de voor de Vlaamse overheid noodzakelijke inkomstenstroom worden verzekerd.

Vanaf 2016 werd gaandeweg ook tijd gemaakt voor de ontwikkeling en uitbouw van de aanvullende processen, zoals de controles op de gunstregimes in de registratiebelasting en de controles op de aangiften van nalatenschap voor de erfbelasting.

Begin 2016 werd gestart met het automatiseren van de controles op de gunstregimes in de registratiebelasting. Een aantal verminderingen en gunsttarieven, zoals het alom gekende "klein beschrijf", wordt weliswaar onmiddellijk bij de aankoop van een woning toegekend, maar het genoten voordeel kan enkel behouden blijven als de koper van de zogenaamde bescheiden woning aan een reeks voorwaarden voldoet. Zo moet hij binnen een termijn van 3 jaar in de aangekochte woning gaan wonen en er zijn domicilie onafgebroken gedurende 3 jaar behouden. Uiteraard dient VLABEL het naleven van die voorwaarden periodiek na te gaan.

Bij de overname van de dienst van de registratiebelasting werd VLABEL geconfronteerd met een historische achterstand van de controle op deze dossiers. Begin 2016 is VLABEL gestart met een inhaaloperatie, de achterstand wordt geleidelijk weggewerkt.

Tegelijk werden ook semi-geautomatiseerde processen ingebouwd die de controle op de gunstregimes voortaan vergemakkelijken. Zo is het momenteel vrij evident dat het naleven van de bewoningsverplichting wordt gecontroleerd door een automatische toetsing aan het Rijksregister. Op die manier kunnen de potentiële controledossiers gesegmenteerd worden en op de best mogelijke manier worden aangepakt. Vanzelfsprekend laat ik daarbij de nadruk leggen op die dossiers waarvoor er ook daadwerkelijk een reden tot verder onderzoek bestaat, met een minimale inspanning en een maximaal resultaat.

Ook mogelijke situaties van overmacht, zoals bv. een overlijden, waardoor de begunstigde het genoten voordeel toch kan behouden, kunnen deels proactief worden gedetecteerd.

In de erfbelasting is de taxatie ondertussen op kruissnelheid gekomen. Nu worden vervolgens ook de grondige controles van de ingediende aangiften van nalatenschap opgestart. De eerste taxatie, zogenaamd "op zicht", gebeurt in een erg korte tijdsspanne na ontvangst van de aangifte. Er wordt gestreefd naar een korte doorlooptijd van 15 dagen, een termijn die momenteel reeds wordt gehaald voor doorsnee aangiften met een normale erfopvolging en regulier actief en passief. Nadien volgt een grondigere controle, of desgevallend een ambtshalve taxatie, die gericht is op het vaststellen van mogelijke verzuimen of onderwaarderingen in de activa van de gecontroleerde nalatenschappen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Voor het komende jaar van de regeerperiode laat ik het ingeslagen pad inzake erfbelasting verder bewandelen: een snelle correcte taxatie op basis van de aangifte, en een grondige controle van het dossier, idealiter binnen een doorlooptijd van een tiental maanden na het overlijden. Overigens streef ik ernaar binnen eenzelfde termijn ook voor de overlijdens waarvoor geen aangifte werd ingediend een ambtshalve taxatie op te starten. In de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heb ik dit op 10 mei 2016, in antwoord op een vraag om uitleg, reeds uitvoerig toegelicht.

In dit kader wil ik nog vermelden dat het mijn bedoeling is om – onder meer – de aangifte zelf en de procedure om ze in te dienen zo eenvoudig mogelijk te maken. Het ontwikkelen van een online-aangiftemodule via een – uiteraard strikt beveiligde – vernieuwde portaalomgeving is daarbij een van de te zetten stappen.

Voor beide types belastingen, registratie- en erfbelastingen, laat ik de samenwerking met de notarissen verder zetten. Via regelmatig overleg, zowel over de structurele aspecten van samenwerking en uitwisseling van gegevens, als over ad hoc problematieken, worden de processen systematisch verder geoptimaliseerd. Nu de taxatie-doorlooptijden voor beide types belastingen zijn genormaliseerd, moeten nog de bestaande vertragende factoren bij de interactie tussen de notarissen, de federale overheid en VLABEL systematisch worden aangepakt en weggewerkt.

Overigens laat ik ook intern binnen VLABEL een interne inspectiedienst opstarten. Die heeft niet alleen tot doel om de uniformiteit en de gelijkberechtiging in de taxatie- en dossierbehandelingsprocessen te bewaken, maar ook om een interne kwaliteitscontrole uit te voeren voor alle heffingen die VLABEL int.

OD 2.2 Digitalisering van contacten met de burger

a) realisaties

Na een intensief traject stelde VLABEL eind 2015 fase 1 van een nieuwe website in productie. De nieuwe lay-out sluit aan bij het Vlaamse merkenbeleid en voldoet aan de normen van 'responsive design' waardoor ongeacht het toestel (PC/tablet/smartphone) waarmee de site wordt bezocht steeds een optimale gebruikerservaring ontstaat. Ook de zoekmodule werd performanter.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

VLABEL zal verdere stappen zetten om zijn website te doen aansluiten bij wat een bezoeker vandaag verwacht. Waar fase 1 vooral oog had voor de informatie op de site zorgt fase 2 vooral voor een vernieuwing van het interactieve deel van de website. Dit is het zogenaamde "portaal burger".

In plaats van te werken met een zogenaamde big bang (alles wordt voorbereid en in één beweging online gezet), is ervoor gekozen om te werken volgens de agile methode, een methode die wordt gekenmerkt door kortere projecten of iteraties die stap voor stap worden opgeleverd. In 2017 worden volgende projecten verder ontwikkeld:

- PoC (proof of concept) voor het online aanvragen van een vrijstelling kilometerheffing productie-klaar maken;
- ACM (access control management - het toegangsbeheer van de website): er wordt gestreefd naar een goede manier van authenticatie voor toegang tot het interactieve deel van de site (bv. via e-id) vooraleer iemand transacties kan doen die impact hebben op zijn/haar persoonlijke status/dossier. Dit wordt bij voorkeur afgestemd op Vlaams niveau zodat één aanmelding voldoende is voor alle overheidsbrede transacties (cfr. ondernemersloket waarbij het de bedoeling is dat een ondernemer via één toegangspunt alle voor hem relevante Vlaamse dossiers kan raadplegen).
- De module "Aangifte erfbelasting" wordt op een dusdanige manier ontwikkeld dat de instroom aan papieren aangiftes drastisch kan verminderen. Dit hangt samen met een optimalisering van de contactformulieren waarmee de burgers met VLABEL in contact kunnen treden.
- Opvolgen van dossier-statussen.

Het uitgangspunt van fase 2 is uiteraard dat alle acties in de interactieve site gebeuren in een nauwe wisselwerking met het Vlaams Fiscaal Platform zodat we op termijn kunnen evolueren naar omgeving zonder papierstromen, geheel conform de uitgangspunten van Vlaanderen Radicaal Digitaal.

*OD 2.3 Implementatie persoonlijk dossier erf- en registratiebelastingen**a) realisaties*

Ik verwijst naar de werkzaamheden vermeld onder OD 2.2.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik verwijst naar de bespreking onder OD 2.2.

*OD 2.4 Optimalisering van de controle op de verkeersbelasting**a) realisaties*

Sinds 2016 zet VLABEL ook een geanonimiseerd controlevoertuig in om de niet-naleving van de fiscale verplichtingen inzake de verkeersbelastingen na te gaan. Dit voertuig verschilt van de andere controlevoertuigen doordat het voorzien is van ingebouwde ANPR-camera's. Hierdoor is het mogelijk om op plaatsen te controleren waar de opstelling van een controledispositief praktisch niet mogelijk is. Zo kunnen bv. controles uitgevoerd worden op autosnelwegen.

Indien wordt vastgesteld dat een voertuig niet in orde is met de verkeersfiscaliteit, dan kan het voertuig aangemaand worden het controlevoertuig te volgen naar een veilige parkeergelegenheid waar de administratieve formaliteiten afgehandeld kunnen worden. Door de inzet van het nieuwe voertuigen kunnen we uiteraard nog meer controles uitvoeren. De verhoogde pakkans leidt eveneens tot een lager aantal vastgestelde wanbetalers.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Ik wil inzetten op een hogere graad van administratieve afhandeling van de overtredingen in het kader van de kilometerheffing. De handhaving in het kader van de kilometerheffing is opgebouwd volgens een tweeledig proces, met geautomatiseerde handhavingssystemen (vaste portieken en verplaatsbare (vaste) camera's) en controles op de weg door de mobiele ploegen van VLABEL. Als de belastingplichtige identificeerbaar is, stuurt VLABEL een proces-verbaal naar het adres van de houder van de nummerplaat. Als identificatie niet onmiddellijk mogelijk is, komen de voertuigen die een overtreding begaan op de zogenaamde "alert list" terecht. Deze lijst wordt gebruikt voor de controles die dagdagelijks worden uitgevoerd door de mobiele controleteams op de baan.

Uitwisseling van nummerplaatgegevens met buitenlandse administraties zal onze handhaving versterken en performanter maken aangezien we dan ook de buitenlandse belastingplichtige houder van het voertuig kunnen identificeren. Dat we ook die overtredingen administratief kunnen afhandelen is zeker een meerwaarde.

Samen met mijn collega, bevoegd voor mobiliteit, zal ik op basis van deze inventaris bekijken wat de mogelijkheden en beperkingen zijn van de bestaande algemene en specifieke rechtsinstrumenten met het oog op de uitwisseling van nummerplaatgegevens (Europese wetgeving en bi- en multilaterale verdragen en akkoorden) en of het nodig is om in bijkomende akkoorden of protocollen te voorzien voor fiscale gegevensuitwisseling in het kader van de kilometerheffing. Op een intergewestelijk overleg zullen we prioriteiten stellen en afspraken maken over verdere acties.

OD 2.5 Eigen inning van de laatste groep oneigenlijke gewestbelastingen

a) realisaties

In het voorjaar werden reeds verkennende gesprekken gevoerd met de stakeholders als voorbereiding op de overname van de dienst van de resterende groep van oneigenlijke gewestbelastingen: de openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken, de belasting op spelen en weddenschappen en de belasting op automatische ontspanningstoestellen.

We hebben reeds overlegd met de FOD Financiën (die vandaag instaat voor de dienst van deze belastingen), de Kansspelcommissie, het Waalse Gewest (die deze specifieke cluster van belastingen al heeft overgenomen) en vertegenwoordigers van de casino's en speelautomatenhallen.

Hierbij werd ook nagegaan of er opportuniteiten zijn om de dienst van de belasting te optimaliseren.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

VLABEL zal vanaf 2017 aanvangen met de traditionele periode van voorbereiding die twee jaar omvat. Bij de overname van de dienst van deze laatste groep gewestbelastingen komen opnieuw verschillende elementen aan bod: de integratie van

de wetsbepalingen in de Vlaamse Codex Fiscaliteit, afstemming van de procedures, het voorzien van de nodige informatica-ondersteuning, overname van personeel en wijzigingen in de organisatie. Volgens de Bijzondere Financieringswet (artikel 5, §3) kan de overname 'vanaf het tweede begrotingsjaar volgend op de datum van de notificatie van de gewestregering aan de federale regering van de beslissing tot het zelf verzekeren van de dienst van de betrokken belastingen'.

Van zodra de nodige voorbereidingen zijn afgerond en de nodige aanpassingen zijn gerealiseerd, zal ik de Vlaamse Regering voorstellen de beslissing tot overname te formaliseren en deze beslissing te notificeren aan de federale regering

3. Financieel beheer, controle en risicomanagement

SD 1: Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid

a) realisaties

De Vlaamse schuldpositie werd de afgelopen jaren statistisch gezien fors bijgesteld naar aanleiding van de implementatie van de 6de staatshervorming, het ESR-2010 en het bijhorende verstrengd Europees begrotingstoezicht. Naar aanleiding van dit verstrengd toezicht werd in de loop van 2015 beslist om te starten met een actief schuldbeheer. Zo werd nagegaan of er entiteiten en alternatieve financieringsmechanismen in aanmerking kwamen voor rechtstreekse financiering door de Vlaamse overheid. Voor de concrete directe financieringen, kan ik verwijzen naar de werkzaamheden in het kader van OD 1.1 (zie hierna).

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Om de schuld de komende jaren beheersbaar te houden, is het belangrijk dat er een schuldnorm wordt uitgewerkt. Een ontwerpnota aangaande de aanpak van de uitbouw van een schuldnorm is in opmaak, zodat duidelijk wordt op welke manier de beheersbaarheid van de schuld wordt aangepakt. Bij de uitwerking zal er vooreerst worden gefocust op het behoud van een gunstige rating. Daarnaast dient het geconsolideerd schuldverhaal ook vervolledigd te worden door de vermarktbaar activa, die achter de geconsolideerde schuld schuil gaan, verder in kaart te brengen.

In de begroting 2017 zijn de ontvangsten en de uitgaven die verband houden met dit beleid terug te vinden onder programma CE 'Opvolgen en optimaliseren van de financiële situatie van de Vlaamse overheid', met volgende codes en omschrijvingen: CE AA: actief schuldbeheer, CE AB: actief risicomanagement, CE AE: actief risicomanagement, recuperatie van kosten voor rechtspleging, CE AG: Dienstverlening inzake vastgoedtransacties, CE AF: Duurzaam budgettair en financieel beleid.

OD 1.1 Binnen consolidatiekring streven naar een optimale financiering

a) realisaties

> Heraanbesteding ratingcontract

In het kader van zowel het EMTN programma als naar naambekendheid op de financiële markten is het noodzakelijk dat de Vlaamse overheid beschikt over een rating. Hierbij doen onafhankelijke ratingbureaus uitspraken over de performantie van Vlaanderen. In 2016 werd het ratingcontract heraanbesteed en werd er een nieuw contract afgesloten met Moody's dat loopt tot 29 februari 2020.

Midden september herbevestigde Moody's haar gunstige Aa2-rating voor Vlaanderen. De Vlaamse overheid bevindt zich hierbij - ook in Europese context - in een quasi unieke situatie waarbij een regio een betere rating krijgt dan de federale overheid (Aa3).

> Actief schuldbeheer.

De Vlaamse overheid zet binnen haar consolidatiekring financiële overschotten maximaal in ter verlaging van haar schuldpositie en rentekosten.

Daarnaast zette de Vlaamse overheid sinds de tweede helft van 2015 en de eerste helft van 2016 haar eerste stappen richting een actief schuldbeheer.

De statistisch gewijzigde schuldpositie biedt namelijk opportuniteiten: De ervaring heeft mij namelijk geleerd dat een rechtstreekse financiering een belangrijke rentebesparing kan opleveren. De Vlaamse overheid kan zich namelijk goedkoper financieren op de kapitaalmarkt dan Vlaamse instellingen die zichzelf op basis van een waarborg op de kapitaalmarkt moeten begeven.

Concreet werd in 2016 de rechtstreekse financiering van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en het Vlaams Woningfonds (VWF) verder gezet. Voorts werd ook de financiering verzorgd van de eenmalige uitbetaling van de nog verschuldigde jaarlijkse kapitaalsaflossingen in het kader van de alternatieve financiering voor de VIPA-voorzieningen die hiervan gebruik wensten te maken. Doordat de intrest op de directe schuld die door Vlaanderen aangegaan werd om de eenmalige uitbetaling te doen lager ligt dan de rentekost op de uitstaande subsidiebelofte leverde dat ook een rentebesparing op.

Een belangrijke drempel voor dit actief schuldbeheer werd afgelopen werkjaar weggewerkt: zo werd een ruling bekomen die bevestigde dat de Vlaamse overheid binnen het X/N-stelsel geen roerende voorheffing verschuldigd is als verkrijger van inkomsten van obligaties uitgegeven door rechtspersonen die deel uitmaken van de sector overheid in het ESR-2010. Deze ruling maakt het mogelijk om de vruchten van een goedkopere financiering te plukken, zonder evenwel het onderliggend bedrijfseconomisch model van de betrokken instellingen te wijzigen.

Gelet op deze ruling verzorgt de Vlaamse overheid sinds 15 april 2016 ook de rechtstreekse financiering van de DBFM Scholen van Morgen via School Invest.

Gezien Vlaanderen als gevolg van deze rechtstreekse financieringen de volgende jaren veelvuldig op de kapitaalmarkt obligaties zal uitgeven via haar EMTN-programma of via "Schuldschein" worden ook de nodige acties ondernomen om buitenlandse investeerders vertrouwd te maken met Vlaanderen. Zo werd in het najaar van 2016 roadshows georganiseerd in de omringende landen en werd er een website ontwikkeld waar Vlaanderen voorgesteld wordt. Dit leidde in oktober 2016 tot een vlotte plaatsing van 1,250 miljard euro.

> Activa: inventarisatie en waardering

Tegenover de geconsolideerde schuld staan ook activa. Die activa bestaan niet alleen uit de activa van de Vlaamse Gemeenschap, maar evenzeer uit deze van de rechtspersonen. Bij de rechtspersonen worden de jaarrekeningen geattesteerd door bedrijfsrevisoren. Bij de Vlaamse Gemeenschap wordt de jaarrekening weliswaar reeds gecontroleerd maar nog niet geattesteerd. De Algemene Bepalingenwet voorziet dat vanaf het boekjaar 2020 het Rekenhof de attestering op zich zal nemen.

De Vlaamse Gemeenschap stelt reeds op basis van het rekendecreet een balans op. Iedere deelentiteit van de Vlaamse Gemeenschap is verantwoordelijk voor het bijhouden van een inventaris van haar activa. Die inventaris moet daarbij aansluiten met de gegevens en de waarde ervan in het financiële systeem. Het is de bedoeling om in de periode 2016-2018 na te gaan of die aansluiting ook in de werkelijkheid bestaat. Zo zal bijvoorbeeld, voor wat de materiële vaste activa betreft, in 2016-2017 aansluiting gezocht worden tussen bestaande operationele databanken en het financiële systeem Orafin.

Daarnaast wordt ook gewerkt aan nieuwe waarderingsregels. Tot nu toe werden de waarderingsregels toegepast die waren opgelegd door het Koninklijk Besluit van 25 juni

1976 betreffende de afschrijvingen en rechtzettingen in de vermogenscomptabiliteit van de Staat. Het Koninklijk besluit tot vaststelling van het boekhoudplan van toepassing op de federale Staat en op de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie van 10 november 2009 beoogt een nieuwe uniforme benadering van de waarderingsregels. Afschrijvingsregels zouden echter worden bepaald volgens de modaliteiten van de Commissie voor de Openbare Comptabiliteit. Deze commissie is echter nog niet operationeel en heeft tot nu toe dan ook dergelijke afschrijvingsregels nog niet vastgelegd. Om dat euvel op te vangen, heeft het Vlaams Parlement eind 2015 zelf de Vlaamse Adviescommissie Boekhoudkundige Normen (VABN) opgericht. Die is inmiddels wel operationeel. Ik heb mijn administratie de opdracht gegeven om samen met de VABN tot eigen waarderingsregels te komen die tot een getrouw beeld van de materiële vaste activa moeten leiden.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

> Uniforme waarderingsregels

Ook de waarderingsregels van participaties, die deel uitmaken van het actief, zullen worden gemoderniseerd en geüniformeerd. Die oefening wordt begin 2017 afgerond, om ze vervolgens op eerder permanente basis verder actueel te houden.

> Impact van meer rechtstreekse financieringen

Vanaf 2018 zal de Vlaamse overheid ook de rechtstreekse financiering van de NV BAM in het kader van de Oosterweelverbinding verzorgen. Hiertoe zullen er in 2017 de nodige initiatieven genomen worden om deze financiering tussen de NV BAM en de Vlaamse overheid te optimaliseren. Tevens zal er verder gekeken worden in hoeverre de Europese Investeringsbank hierin wenst te participeren.

Voor wat de activering van financiële overschotten bij entiteiten binnen de consolidatiekring betreft, wordt op het ingezette elan verder gegaan.

> Overname boekhouding en leningenbeheer Scholen van Morgen

Naast de rechtstreekse financiering van het project Scholen van Morgen via de NV School Invest zal mijn administratie vanaf 1 januari 2017 ook het beheer van de leningen en vanaf 1 januari 2017 de boekhouding van de NV School Invest overnemen.

OD 1.2 Heraanbesteding van het kassierscontract

De operationele doelstelling uit de beleidsnota werd volledig uitgevoerd. Het huidig lopende contract loopt nog tot 31 januari 2020. De kredietlijn van 3,25 miljard euro biedt de nodige flexibiliteit binnen de doelstelling aangaande een actief schuldbeheer.

OD 1.3 Fusie van aankoopcomités en dienst vastgoedakten

a) realisaties

De afdeling Vastgoedtransacties vervult verschillende soorten opdrachten voor verschillende types opdrachtgevers. Naast de Vlaamse overheid zelf in de brede zin van het woord (IVA's, EVA's met en zonder rechtspersoonlijkheid, VOI's, ...), kunnen ook de lokale besturen en aan hen verwante entiteiten beroep doen op de afdeling vastgoedtransacties. De afdeling kan zelf optreden of ondersteuning bieden bij de

verwerving of de verkoop van onroerende goederen en onteigeningsdossiers begeleiden, maar eveneens als notaris van de overheid bv. vennootschapsakten verlijden. Het is pas sinds 1 januari 2015, in het kader van de zesde staats hervorming, dat het grote deel van deze bevoegdheden door de Vlaamse overheid kan worden opgenomen. Samen met de bevoegdheden en het personeel, kwam eveneens een grote dossierachterstand over waarin soms ettelijke jaren geen evolutie was geweest, waaronder een groot deel aan opdrachten vanuit lokale spelers. Het was in het afgelopen jaar dan ook een van de grote uitdagingen klaarheid te scheppen inzake het aantal historische dossiers dat nog actueel was en hoe de achterstand systematisch onder controle kon worden gebracht. Tegelijk werd een discussie gevoerd omtrent de eigenlijke kerntaken voor Vastgoedtransacties: waar kan de afdeling een meerwaarde betekenen voor openbare besturen ten opzichte van reguliere marktpartijen zoals, notarissen, schatters en landmeters, ...?

In dat kader werd de keuze gemaakt om de toepasselijke wetgeving van de Vastgoedcodex strikt te interpreteren en toe te passen: enkel als de tussenkomst van Vastgoedtransacties het volledige proces omvat van de schatting van onroerende goederen, het voeren van de onderhandelingen én het verlijden van de akte is het kosten-baten en vanuit efficiëntie-oogpunt verantwoord om de afdeling in te schakelen. Het louter schatten van een te verwerven onroerend goed bijvoorbeeld vergt een onevenredige inzet, die overigens uitstekend door marktpartijen kan worden vervuld. Het uitvoeren van deze kleinere deeltaken gebeurde in het verleden vooral voor lokale besturen.

In het afgelopen jaar kon de historische dossierachterstand voor lokale overheden overigens al van ongeveer 3.500 dossiers per 1 januari 2015 teruggebracht worden tot ongeveer 900 dossiers per augustus 2016.

Dat betekent echter niet dat voor complexere aangelegenheden alle dossierbehandeling voor lokale besturen is stopgezet, integendeel. De bestaande samenwerkingsverbanden met vooral intercommunales, in het kader van veelal grotere infrastructuurprojecten, werden behouden en zullen in de toekomst verder worden gestimuleerd. Op regelmatige tijdstippen blijft de afdeling in nauw overleg met de diverse grote opdrachtgevers, onder meer om prioriteiten te bepalen.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Het blijft in het komende jaar een aandachtspunt om met voldoende en gemotiveerde medewerkers een kwalitatieve dienstverlening te bieden voor de kernopdrachten van de afdeling, binnen redelijke termijnen. Dat betekent dat ik verder blijf in zetten op een constructieve samenwerking met de diverse marktpartijen voor taken die de afdeling niet langer zelf uitvoert.

OD 1.4. Uniform boekhoudstelsel met intelligent scannen en e-invoicing

a) realisaties

De inkanteling van de resterende deeltaken van de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen in het dienstencentrum Boekhouding werd verdergezet. Sinds 1 januari 2016 maakt Eigen Vermogen Informatie Vlaanderen deel uit van het dienstencentrum en gebruikt het Hermesfonds de Orafin-software.

Wat de andere rechtspersonen betreft werden er 3 implementatieprojecten afgerond (VFLD, VASGAZ en VLOR) en zijn er nog 6 andere projecten opgestart (FOCI, Topstukkenfonds, VRM, FJW, VIPA en Schoolinvest).

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De opgestarte implementatieprojecten zullen afgerond worden. Alle entiteiten van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap zullen op 1 januari 2017 ingestapt zijn in het dienstencentrum en uniforme boekhoudkundige processen uitvoeren. Voor wat de andere rechtspersonen betreft, zullen de inkantelprojecten opgestart worden voor FIT, Zorgfonds, VAPH en Syntra zodat hun boekhoudkundige processen aansluiten op die van de entiteiten van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap.

*OD 1.5 Uitbouw consolidatietool**a) realisaties*

In een eerste fase werd een nieuwe omgeving opgezet voor de consolidatie van de Rechtspersonen en werd de begrotingstoepassing verbeterd, zodat informatie over basisallocaties vlotter kan worden opgevraagd. Daarnaast werden dit jaar conceptueel verdere stappen gezet. Zo werd beslist om een beheerssysteem voor de consolidatie op te zetten (o.a. met het oog op afbakenen van eenduidige begrippen), de volledige scope van de consolidatieomgeving in kaart te brengen en de prioriteiten te stellen. Tevens is de analyse uitgewerkt voor een portaal waar de data van administraties en rechtspersonen kan worden verzameld.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In het volgende jaar wordt een eerste set rapporten in deze omgeving volledig uitgewerkt. Die zullen zowel begrotingsrapportering als uitvoeringsrapportering (in kader van lopende en uitgevoerde) begrotingen omvatten. Tevens wordt het proces van het aanleveren van de nodige cijfers gerationaliseerd om zo de administratieve last van de Rechtspersonen te verminderen.

4. Doelstellingen die beleidsdomeinen overschrijden

SD 1. Efficiënte administratie

OD 1.1 Kerntakenplan

a) realisaties

Overheidsbreed werd met de Vlaamse Regering afgesproken dat de voortgang van de uitvoering van de kerntakenplannen nauwgezet wordt opgevolgd. Voor wat het departement FB betreft, werden de projecten die hiermee verband hielden, dan ook opgenomen in het ondernemingsplan 2015. Die projecten zijn intussen gerealiseerd. Zo is de afbouw van de *a priori* controle door de controleurs van de vastleggingen een feit. De vrijgekomen VTE wordt ingezet op de andere kerntaken die moeten worden versterkt, zoals de financiële rapportering naar Europa en de uitbouw het gemeenschappelijk dienstencentrum boekhoudkantoor. De afschaffing van het Pensioenfonds, het Toekomstfonds, de DAB Emissierechten en de rechtspersoon FFEU is gerealiseerd. Zoals vooraf aangegeven, heeft dit concreet geen besparing in VTE tot gevolg maar vooral in beheerskosten. De uitvoering van het ondernemingsplan werd gepubliceerd op de site <http://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/ondernemingsplan-2015-2019-departement-financiën-en-begroting>.

Voor wat VLABEL betreft, werd de decentralisatie naar het lokale bestuursniveau vooropgesteld van de innings- en dossierafhandelingsprocessen voor de verkrottingsheffing woningen, waarvan ook de ongeschikt- en onbewoonbaarheid deel uitmaakt.

In 2016 werd onderzocht of Orafin geschikt is als databank voor subsidies. Orafin is het financieel systeem dat de boekhouding van de Vlaamse overheid ondersteunt, maar heeft niet de finaliteit om informatie te verstrekken over subsidiestromen. Alle subsidies die via Orafin uitbetaald worden, zijn op naam van een concrete begunstigde. Er kan dus gerapporteerd worden wie subsidies gekregen heeft en voor welk bedrag. De doelstelling van de subsidies, het waarom van de subsidiëring, is niet rechtstreeks af te leiden uit Orafin. Dat maakt het ook moeilijk om via Orafin een zicht te krijgen op eventuele dubbele subsidiëring.

Als de betaling niet vanuit Orafin gebeurt maar bv. via het dossiersysteem van de subsidieverstrekker naar de bank wordt gestuurd, wordt de boekhouding in Orafin bijgewerkt via globale boekingen van de transacties met de gegevens die vereist zijn om een correcte jaarrekening te kunnen genereren.

Orafin kan dus niet als een allesomvattende subsidiedatabank fungeren.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Hoewel intussen gebleken is dat Orafin niet als subsidiedatabank kan fungeren, is het aangewezen dat het departement FB haar volle medewerking verleent aan het project "slimme subsidies", dat wordt aangestuurd vanuit het Agentschap Informatie Vlaanderen maar een overheidsbreed karakter heeft en dus medewerking van alle subsidieverstrekende entiteiten noodzaakt. De uiteindelijke doelstellingen van dit project zijn de vereenvoudiging, stroomlijning en digitalisering van Vlaamse subsidiestromen. Hierbij zullen stapsgewijs bestaande sjablonen, procedures, systemen maximaal op mekaar worden afgestemd, na een analyse van de bestaande situatie. Orafin is één van die systemen die hierin betrokken wordt. De uitbouw van een

subsidiedatabank wordt ook in dit project in het vooruitzicht gesteld. Dat is essentieel voor onder meer het vermijden van dubbele subsidiëring, maar ook om de kwaliteit van de subsidieprocessen te optimaliseren. Mijn departement zal hierbij haar expertise ter beschikking stellen, niet alleen wat betreft de uitbouw van de subsidiedatabank die voor 2017 wordt gepland, maar ook voor de aanpassing van de regelgeving inzake subsidies, de boekhoudkundige verwerking van subsidies en de interfacing met Orafin, als het op digitalisering van de subsidiestromen aankomt.

OD 1.2 Koppeling van doelstellingen aan beleidsmiddelen

a) realisaties

Naar aanleiding van de opmerking van het Rekenhof bij de initiële begroting 2014, die stelde dat er pas sprake kan zijn van een echte prestatiebegroting wanneer er een duidelijke aansluiting is tussen beleid en begroting, werd er een werkgroep prestatiebegroting opgericht. Die werkgroep bestaat uit begrotings- en beleidsexperten van zowel horizontale als verticale beleidsdomeinen. Het eerste resultaat van deze werkgroep is een visienota over prestatiebegroting, die op 17 maart 2016 werd goedgekeurd door het Voorzitterscollege en nadien ook op politiek niveau werd onderschreven, via een brief van minister-president Bourgeois en mezelf aan het Voorzitterscollege. Het is de expliciete bedoeling op die manier de inhoudelijke beleids- en beheersinformatie uit de beleidsnota's, beleidsbrieven en ondernemingsplannen te koppelen aan de begroting van de Vlaamse overheid.

Verder werd in 2016 aan de verschillende beleidsdomeinen gevraagd om de oefening te maken die, op basis van de principes in de nota prestatiebegroting, een betere afstemming tussen beleid en begroting tot gevolg heeft. Het opzet is om in eerste instantie binnen elk beleidsdomein na te gaan welke doelstellingen vooropgesteld worden: zowel nieuwe doelstellingen in de beleidsbrieven van de ministers, alsook recurrente doelstellingen geformuleerd in de ondernemingsplannen van de entiteiten. Vervolgens zal worden nagegaan hoe deze doelstellingenstructuur vertaald zou kunnen worden naar een stabiele begrotingsstructuur, waarbij de link tussen de beleid- en beheerskant (doelstellingen, beleidsbrieven, ondernemingsplannen...) en de begroting (beleidsvelden, artikelstructuur en doelstellingscodes) zo eenduidig mogelijk gelegd kan worden.

Om de beleidsdomeinen te ondersteunen bij hun oefening werd een ondersteuningsaanbod uitgewerkt en werd een projectmedewerker prestatiebegroting aangeworven binnen het departement FB.

Daarnaast werd dit jaar bij de inkanteling van verschillende verzelfstandigde entiteiten met rechtspersoonlijkheid in Orafin, en de daarbij horende artikelstructuur, reeds rekening gehouden met de principes van een meer prestatiegerichte begroting.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

Mijn voorganger benadrukte reeds het belang van de link tussen beleids- en begrotingsinformatie om een grotere koppeling tussen middelen en prestaties te bekomen. Die koppeling is immers de grote meerwaarde van een meer prestatiegerichte begroting. Het is dan ook logisch dat ook ik de werkzaamheden zal verder zetten om te komen tot een meer prestatiegerichte begroting. Zoals eerder aangehaald, werd tijdens deze legislatuur reeds een werkgroep prestatiebegroting in het leven geroepen. In 2016 heeft deze werkgroep een proces in gang gezet om binnen de verschillende beleidsdomeinen na te gaan hoe een prestatiebegroting concreet vorm kan krijgen.

Het resultaat van de oefeningen per beleidsdomein zal in het voorjaar van 2017 worden voorgelegd aan een expertengroep met vertegenwoordigers van het Vlaams Parlement, Rekenhof, SERV, Audit Vlaanderen, Inspectie van Financiën, ABB en KU Leuven. De rol van deze expertengroep zal er in bestaan om te voorzien in een centrale kwaliteitsopvolging, zowel per beleidsdomein als over de hele Vlaamse overheid en dit door de inhoudelijke consistentie van de oefeningen, over de verschillende beleidsdomeinen heen, te bewaken. Na de aanbevelingen van de expertengroep kunnen er nog eventuele aanpassingen doorgevoerd worden en kunnen de eerste stappen gezet worden om de nieuwe structuur, waarbij het beleid en de begroting beter op elkaar aansluiten, te implementeren.

Bovendien worden ook in 2017 de werkzaamheden verder gezet om de begrotingsstructuur van de verzelfstandigde entiteiten met rechtspersoonlijkheid te alignerend aan de structuur van de algemene uitgavenbegroting. Deze entiteiten zullen dus ook worden opgenomen in de doelstellingenmatrix van het beleidsdomein waartoe ze behoren. Teneinde deze oefening voor de Vlaamse rechtspersonen te kunnen doorvoeren, werden er in 2016 voorlopige instructies opgemaakt inzake de definities van beleids- en apparaatskredieten. Deze instructies dienen in 2017 verder uitgewerkt te worden en gevalideerd te worden zodat ze ook toegepast kunnen worden voor een revisie van de opdeling tussen beleid en apparaat binnen de algemene uitgavenbegroting.

OD 1.3 Rationaliseren van de overheidsstructuur

a) realisaties

Reeds eind 2014 werd door de Vlaamse Regering beslist om de vzw Egalisatiefonds Responsabiliseringsbijdrage (ic het Vlaams pensioenfonds) te ontbinden. Deze beslissing werd in 2015 ook daadwerkelijk gerealiseerd.

Met ingang van 31 december 2015 werden zowel het Toekomstfonds als de DAB Emissierechten opgeheven. De activa van zowel het Vlaams Pensioenfonds als het Toekomstfonds worden sinds de opheffing van beide structuren beheerd door de Vlaamse Gemeenschap.

Bijkomend werd beslist om de rechtspersoon Fonds voor Eenmalige Investeringsuitgaven en Schuldafbouw (FFEU) te integreren in de normale werking van de Vlaamse overheid. De ontbinding van de rechtspersoon FFEU en de integratie in de normale werking van de Vlaamse overheid werden, net zoals de opheffing van het Toekomstfonds en de DAB Emissierechten, opgenomen in het programmadecreet bij de opmaak van de begroting 2016.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

De werkzaamheden rond deze doelstelling zijn afgewerkt.

SD 2. Het bestrijden van kansarmoede

a) realisaties

Door de keuze van de Vlaamse Regering om ook voor het Vlaams luik van de personenbelasting maximaal uitvoering te geven aan de federale taks shift, financiert Vlaanderen hierdoor bijna 26% van de voorziene daling.

De verhoging van de belastingvrije som en het forfait beroepskosten, evenals het schrappen van belastingschijven, komen de lagere inkomens ten goede.

Concreet bevat de Vlaamse begroting in 2017 voor 312,1 miljoen euro aan lastenverlagingen voor de Vlaamse burger.

In de strijd tegen de armoede is er daarnaast een doorgedreven aandacht voor teksten en reglementeringen die voor eenieder duidelijk en begrijpbaar zijn, gaande van decreten, reglementen, schermen in de ICT toepassingen als de persoonlijke contacten met de burger via de loketten of die de lijn 1700.

Ik verwees reeds eerder in deze beleidsbrief naar de stappen die gezet werden inzake de website van VLABEL. Duidelijke en toegankelijke communicatiekanalen zijn onmisbaar in de strijd tegen de armoede.

b) prognose voor het volgende begrotingsjaar

In het financiële beleid wordt er rekening gehouden met de draagkracht van de minst begoeden. In de voorstellen inzake rationalisering waar eerder naar werd verwezen, zullen we pogen een oplossing aan te reiken voor de kinderkorting in de onroerende voorheffing, waar huurders met kinderlast verhoudingsgewijs minder gebruik van lijken te maken.

Bijlage: Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de resoluties en moties van het Vlaams Parlement tijdens de lopende legislatuur**Resolutie op voorstel van Gwenny De Vroe, Jelle Engelbosch, An Christiaens, Björn Anseeuw, Valerie Taeldeman en Piet De Bruyn betreffende het faciliteren van nieuwe woonvormen, aangenomen in de plenaire vergadering van 15 oktober 2015.**

In deze resolutie wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om:

1° alle mogelijkheden te geven aan alternatieve en innoverende woonconcepten, rekening houdende met de hedendaagse en toekomstige samenleving;

2° het concept cohousing, samenhuizen en andere vormen van gemeenschappelijk wonen te definiëren en als volwaardig en evenwaardig woonconcept te benaderen en de nodige regelgevingen daarop af te stemmen, bijvoorbeeld door een evenwichtig regelgevend kader te realiseren voor het gemeenschappelijke gebruik van bestaande woningen door verschillende huishoudens, zeer in het bijzonder met betrekking tot samenhuizen en het opdelen van woningen voor burgers met een permanent adres. Daartoe voert de Regering een modernisering door van alle decretale en reglementaire bepalingen die een gedeeld gebruik van woningen bemoeilijken of verhinderen, en onderzoekt ze de mogelijkheden om financiële stimuli open te stellen voor die woonvormen;

3° om de eventuele problemen die de nieuwe woonvormen ondervinden op de verschillende bestuursniveaus duidelijk in kaart te brengen en daarover te rapporteren aan het parlement;

4° daarbij toe te zien op ruimtelijke draagkracht en het waarborgen van minimumnormen inzake veiligheid, woonkwaliteit en woonoppervlakte om mogelijke misbruiken te voorkomen;

5° de mogelijkheid te bieden om specifieke samenhuiscontracten of huurcontracten sui generis af te sluiten en in overleg met de Federale Regering de opportuniteit te onderzoeken om een apart adres per huishouden in een samenhuisverband bij de burgerlijke stand van de gemeente in te voeren. Huisvesting zonder officiële permanente bewoning, zoals bij studentenhuisvesting, wordt bij deze mogelijke contractvorm bijgevolg uitgesloten;

6° binnen het sociaal woonbeleid de mogelijkheden te onderzoeken in het kader van gemeenschappelijk en vernieuwend wonen in nieuw en bestaand woonpatrimonium en daartoe proefprojecten te stimuleren;

7° burgers nadien te informeren over de voordelen en mogelijkheden van alternatieve woonconcepten.

Reactie: Ik verwijs naar wat vorig jaar door mijn voorganger reeds werd vooropgesteld en aangehaald in de beleidsbrief FB. Mijn administratie maakte intussen een oplijsting van fiscale belemmeringen bij alternatieve woonvormen.

Daarnaast neemt mijn administratie ook deel aan werkzaamheden rond de transitie Slim wonen en leven (uit Visie 2050). Daarin komen ook slim samengebruik en nieuwe woonvormen aan bod.

Resolutie op voorstel van Annick De Ridder, Tinne Rombouts, Willem-Frederik Schiltz, Wilfried Vandaele, Jenne De Potter en Grete Remen betreffende het dieselschandaal bij Volkswagen en de gevolgen ervan in Vlaanderen, aangenomen in de plenaire vergadering van 21 oktober 2015

Met de resolutie wordt de Vlaamse Regering gevraagd om:

1° nieuwe informatie over de fraude vanuit de Volkswagengroep, andere landen, Europese instanties enzovoort nauwgezet op te volgen;

2° te onderzoeken op welke wijze de hoger dan gerapporteerde uitstoot als gevolg van de fraude implicaties heeft op de luchtkwaliteit en de doelstellingen die Vlaanderen op dat vlak moet halen;

3° te onderzoeken welke verdere juridische stappen desgevallend aangewezen zijn om de rechten van Vlaanderen, burgers, verenigingen en bedrijven te vrijwaren;

4° in overleg met regio's en landen naar een snelle implementatie van de WLTPprocedures, voorgesteld door de Europese Commissie, te streven;

5° burgers, verenigingen en bedrijven die te goeder trouw handelden bij de aankoop van betreffende wagens te vrijwaren voor eventuele fiscale gevolgen van de Volkswagenfraude;

6° er minstens op aan te dringen dat de Volkswagengroep bij de geplande terugroepacties de nodige maatregelen neemt teneinde het wagenpark in overeenstemming te brengen met de vooraf geafficheerde uitstootnormen of minimaal de Europees geldende uitstootnormen. Er tevens op aan te dringen dat deze terugroepacties zo snel als mogelijk worden aangevat en afgerond.

Reactie: Een interfederale werkgroep werd opgericht voor een gecoördineerde Belgische aanpak. Daarnaast is er vanuit mijn kabinet ook rechtstreeks om meer informatie gevraagd aan de CEO van Volkswagen in Duitsland aangaande de cijfers voor zowel het NO_x-probleem als het CO₂-probleem.

Resolutie op voorstel van Willem-Frederik Schiltz, Paul Van Miert, Jenne De Potter, Lieve Maes, Koen Van den Heuvel en Matthias Diependaele betreffende de samenwerkingsovereenkomst voor een vergroeningsgerichte hervorming van de verkeersfiscaliteit voor leasingwagens, aangenomen in de plenaire vergadering van 1 juni 2016.

Via deze resolutie vraagt het Vlaamse Parlement aan de Vlaamse Regering om extra initiatieven te nemen om via onderhandeling met de andere gewesten te komen tot een samenwerkingsovereenkomst met betrekking tot de bepalingen van een vergroeningsgerichte hervorming van de verkeersfiscaliteit voor leasingwagens.

Reactie: Er werden reeds diverse contacten gelegd om tot een samenwerkingsovereenkomst te komen. Het Brussels Gewest zet gezien de grootstedelijk context (ook) in op een LEZ (lage emissie zone), en moet rekening houden met het feit dat ze zelf de verkeersbelasting niet innen (in tegenstelling tot Vlaanderen & Wallonië). Het Waals Gewest vindt een samenwerkingsakkoord wenselijk, maar acht dit geen vereiste om het Waalse wagenpark te vergroenen gezien hun lage aandeel leasingwagens.

Motie van Piet De Bruyn, Björn Anseeuw, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Freya Saeys en Katrien Schryvers tot besluit van het op 8 juli 2015 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019

In deze motie vraagt het Vlaams Parlement aan de Vlaamse Regering:

1° blijvend werk te maken van een structureel armoedebeleid waarbij alle ministers van de Vlaamse Regering hun verantwoordelijkheid nemen ten aanzien van het domein armoedebestrijding;

2° blijvend overleg en samenwerking te behouden en te stimuleren om met het betrokken middenveld een coherent, doeltreffend en resultaatgericht armoedebestrijdingsbeleid vorm te geven;

3° het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2015-2019 zoals voorzien ter bespreking te brengen in het Vlaams Parlement in elke betrokken commissie;

4° blijvend in te zetten op het realiseren van alle sociale grondrechten;

5° het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding te evalueren, te monitoren en indien nodig bij te sturen onder meer op basis van de resultaten van de armoedetoetsing.

Reactie: Ik verwijs naar de relevante passages hierover in deze beleidsbrief.

Motie van Marius Meremans, Michel Doomst, Marnic De Meulemeester, Bert Maertens, Ward Kennes en Willy Segers tot besluit van het op 15 juni 2016 in plenaire vergadering gehouden actualiteitsdebat over de door de Vlaamse Regering voorgestelde hervorming van de provincies

In deze motie wordt aan de Vlaamse Regering gevraagd om:

1° de afslanking van de provincies verder te zetten, conform de lijnen uitgewerkt in het door de Vlaamse Regering goedgekeurde voorontwerp van decreet;

2° de transitie van instellingen en bevoegdheden op een goede manier te laten verlopen, zodat zekerheid wordt geboden voor het betrokken personeel;

3° erover te waken dat de herschikking van de onroerende voorheffing geen belastingverhoging meebrengt voor de burgers;

4° de provincies hun focus ten volle op de grondgebonden bevoegdheden te laten leggen.

Reactie: Ik onderschrijf de wens van het Vlaams Parlement dat de herschikking van de onroerende voorheffing geen belastingverhoging meebrengt voor de burgers. Meer nog, ik verlang niet alleen geen globale belastingverhoging, ik wens evenzeer dat geen enkele belastingplichtige n.a.v. deze operatie een belastingverhoging ondergaat.

Bijlage Inhoudelijke rapportering over de opvolging van de aanbevelingen van het Rekenhof**Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2012, Parl. St. VI. Parl. 16 (2011-2012) Nr.1**

1. Het Rekenhof beveelt aan duidelijker richtlijnen te hanteren voor de koppeling van begrotingskredieten aan doelstellingen en sturing te geven aan de evolutie naar een prestatiebegroting. Daarbij wordt het best eerst de doelstellingenkoppeling van de programma's verbeterd (niveau beleidsdomein/beleidsveld) om daarna af te dalen naar de doelstellingenkoppeling van de begrotingsartikelen of deelprogramma's (niveau organisatievorm/entiteit). Het is raadzaam de programma's te koppelen met de beleidsdoelstellingen (beleidsnota of -brief) en de begrotingsartikelen te koppelen met uit de beleidsdoelstellingen afgeleide organisatiedoelstellingen (beheers- of managementovereenkomst).

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. Vanaf 2014 wordt de eerste koppeling waarvan sprake reeds gemaakt tussen begrotingsprogramma's en beleidsvelden. Per beleidsveld wordt een globale strategische doelstelling ('beleidsopdracht') omschreven die dan het beleidsprogramma vormt. Op deze manier wordt op basis van de beleidsvelden een solide begrotingsstructuur behouden over de legislaturen heen. De doelstellingenkoppeling van de begrotingsartikels is het voorwerp van een inhoudelijke oefening die in 2016 wordt uitgevoerd door de beleidsdomeinen. Het opzet is om in eerste instantie binnen elk beleidsdomein na te gaan welke doelstellingen vooropgesteld worden, zowel nieuwe doelstellingen in de beleidsbrieven van de ministers, alsook recurrente doelstellingen geformuleerd in de ondernemingsplannen van de entiteiten. Vervolgens zal nagegaan worden hoe deze doelstellingenstructuur vertaald zou kunnen worden naar een stabiele begrotingsstructuur, waarbij de link tussen de beleidskant en de begroting zo eenduidig mogelijk gelegd kan worden. Opzet hierbij is om tot een begrotingsstructuur te komen die beter afgestemd is op de beleids- en beheersdoelstellingen en ook stabiel is over de jaren en legislaturen heen.

2. Meer eenduidigheid in het begrippenkader en de methodiek van doelstellingformulering en verdere concretisering van de doelstellingen door genormeerde en meetbare indicatoren (herneming aanbevelingen geformuleerd bij het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2011 – Stuk 20 (2010-2011) – Nr.1).

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. De inhoudelijke oefening van de beleidsdomeinen om tot een betere koppeling tussen beleid en begroting te komen zal in 2017 onderworpen worden aan een kwaliteitscontrole door een expertengroep met vertegenwoordigers van o.a. het Rekenhof en het Vlaams Parlement. Op die manier kan ervoor gezorgd worden dat de uniformiteit over de beleidsdomeinen heen wordt gewaarborgd inzake doelstellingenformulering en begrippenkader. Wat indicatoren betreft, is het de bedoeling om hierin stelselmatig stappen te zetten om te komen tot kwaliteitsvolle en relevante indicatoren. Dit maakt echter nog niet het voorwerp uit van de werkzaamheden in het komende parlementaire werkjaar. Daarin zal de focus liggen op de nieuwe begrotingsstructuur.

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2013, Parl. St. VI. Parl. 16 (2012-2013) Nr.1

1. Het Rekenhof beveelt aan met de aangekondigde overkoepelende visie op de programmastructuur van de begroting te streven naar een definitieve begrotingsindeling om de continuïteit van de begrotingen te bevorderen.

Reactie: Vanaf 2014 wordt de koppeling tussen begrotingsprogramma's en beleidsvelden gemaakt. Per beleidsveld wordt een globale strategische doelstelling ('beleidsopdracht') omschreven die dan het beleidsprogramma vormt. Op deze manier wordt op basis van de beleidsvelden een solide begrotingsstructuur behouden over de legislaturen heen. Zie ook het antwoord op de eerste vraag van het onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2012.

2. Het Rekenhof beveelt aan het project optimalisering en vernieuwing financieel instrumentarium, waarbij de uitgaven van de Vlaamse rechtspersonen analytisch worden ingedeeld, en de hierboven aangehaalde herziening van de programmastructuur van de ministeries op elkaar af te stemmen en gelijktijdig te implementeren.

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. In 2017 worden immers de werkzaamheden om de begrotingsstructuur van de verzelfstandigde entiteiten met rechtspersoonlijkheid te aligneren aan de structuur van de algemene uitgavenbegroting verder gezet. Deze entiteiten zullen dus ook worden opgenomen in de doelstellingenmatrix van het beleidsdomein waartoe ze behoren. Het gaat echter over een proces dat de komende jaren stapsgewijze uitgevoerd wordt

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2013, Parl. St. VI. Parl. 20 (2012-2013) Nr.1

1. Het Rekenhof beveelt aan de begrotingsruiters en hun motivering systematisch te evalueren met het oog op een minder complex en beter verantwoord begrotingsdecreet. Elke begrotingsruiter moet expliciet worden gemotiveerd in de verantwoording bij de decreetsbepalingen. Begrotingsruiters die niet op een duidelijke en deugdelijke wijze kunnen worden gemotiveerd of waarvan de motivering is achterhaald, worden in de toekomst beter niet meer gebruikt. Begrotingsruiters waarvan uit de motivering blijkt dat ze een permanente regeling nastreven, worden beter vervangen door een bepaling in een normatief decreet.

Reactie: Sinds de begrotingsopmaak 2016 worden tijdens de technische bilaterale vergaderingen alle (nieuwe en hernomen) decreetsbepalingen die de toelating geven om vastleggingskredieten over te dragen naar een volgend begrotingsjaar specifiek gescreend. Hierdoor is er over het algemeen per voorgestelde 'ruiter' een gedegen verantwoording opgenomen in de verantwoording bij de decreetsbepalingen. Hierdoor werden een aantal 'ruiters' geschrapt die niet op een duidelijke en deugdelijke wijze konden worden gemotiveerd of waarvan de motivering achterhaald was.

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2014, Parl. St. VI. Parl. 16 (2013-2014) Nr.1

2. Het groeitraject van het begrotingsproces van ruim dertig instellingen, waaronder de universiteiten en hogescholen, die wel al een begroting hebben ingediend, maar nog niet in de Vlaamse consolidatieperimeter zijn verrekend, dient duidelijk te worden omschreven en in de tijd beperkt.

Reactie: De voorbije begrotingsrondes werd een inspanning geleverd om de Vlaamse consolidatieperimeter verder af te stemmen op de lijst van het INR. Deze inspanning zal aangehouden worden de komende jaren. Zo worden bij de begrotingsopmaak 2017 de door de universiteiten en hogescholen neerlegde begrotingen mee geconsolideerd. Zoals mijn voorganger reeds aangaf in de vorige beleidsbrief Financiën en Begroting wordt pragmatisch omgegaan met de sterke toename van de te consolideren rechtspersonen. Daarom wordt voor bepaalde groepen van rechtspersonen die eenzelfde finaliteit nastreven, zoals universiteiten en hogescholen en erkende kredietmaatschappijen, een globale aanpak gehanteerd. Die globale aanpak bestaat uit het indienen van een geaggregeerde begroting voor de totaliteit van de betrokken groep.

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2014 en de Vlaamse begroting voor 2015, Parl. St. VI. Parl. 16 (2014-2015) Nr. 1

1. Het blijft belangrijk dat een duidelijke doelstelling voor de beheersing van de schuld wordt vooropgesteld. Het is raadzaam de algemeen geformuleerde doelstelling uit het Regeerakkoord zo vlug mogelijk te concretiseren en het beleid inzake de geconsolideerde Vlaamse schuld daarop af te stemmen. Het is ook aan te bevelen over de doelstelling overleg te plegen met de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten, aangezien die zal moeten worden ingepast in de globale doelstelling inzake schuldontwikkeling van de gezamenlijke Belgische overheid, die aan Europees vastgestelde normen moet voldoen.

Reactie: Gezien de beslissing van de Vlaamse Regering om de financiering van geconsolideerde instellingen meer en meer te centraliseren, is er geen ruimte om te beleggen. Door het toegenomen belang van de schuld wordt er dan ook prioritair werk gemaakt van de ontwikkeling van een schuldnorm.

2. In de algemene toelichting ontbreekt informatie over de stand en de evolutie van waarborgen en van verplichtingen buiten begroting inzake PPS en alternatieve financiering.

Reactie: Het departement FB onderzoekt in welke mate de bestaande KSW-rapporteringen en de bestaande rapporteringen inzake PPS kunnen worden geïntegreerd in de algemene toelichting.

3. Bij de opmaak van de beleidsbrieven 2016 moet voldoende aandacht worden geschonken aan een adequate opvolging van de vormvoorschriften om de slaagkansen van een duidelijke koppeling tussen beleids- en begrotingsdocumenten te bevorderen. Dat is een belangrijke voorwaarde voor de evolutie naar een prestatiebegroting.

Reactie: Deze aanbeveling wordt meegenomen in het kader van de werkzaamheden aangaande prestatiebegroting. Gelet op het feit dat de beleidsbrieven van deze legislatuur voortbouwen op de structuur van de beleidsnota's, is een koppeling tussen beleids- en begrotingsdocumenten niet evident. De huidige beleidsnota's zijn immers nog niet consequent opgesteld op basis van de nieuwe doelstellingenstructuur die momenteel in het kader van de prestatiebegroting wordt uitgewerkt. Het doel van de inhoudelijke oefeningen bij de beleidsdomeinen is om een duidelijke koppeling tussen beleid en begroting te bekomen via een stabiele structuur. De beleidsnota's van de volgende legislatuur kunnen dan op basis van deze structuur opgesteld worden, zodat een koppeling tussen de beleids- en begrotingsdocumenten mogelijk is.

4. In de programmatoelichtingen bij de begroting, naast informatie over doelstellingen en prestatie-indicatoren, dient ook blijvend aandacht te worden besteed aan volledige en nauwkeurige informatie over de ingezette middelen en instrumenten. Doordat een

overzicht van de uitgaven op het niveau van de basisallocaties is weggefallen, is de informatie over de middelen soms moeilijk te achterhalen.

Reactie: Deze bekommernis is ook aan bod gekomen in de parlementaire werkgroep over de leesbaarheid van de begroting. Concrete actieplannen en timing voor de uitvoering van de werkzaamheden van deze parlementaire werkgroep worden verder overlegd en gefaseerd uitgevoerd.

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting voor 2015, Parl. St. VI. Parl. 20-A (2014-2015) Nr.1

1. De berekening van de correcties die onder de noemer effect verstrengd begrotingstoezicht op het vorderingensaldo worden toegepast, dienen in de algemene toelichting gedetailleerd te worden toegelicht en waar mogelijk vervangen door een effectieve consolidatie van de betrokken entiteiten.

Reactie: Er is reeds gewerkt aan de vermindering van het aantal correctielijnen. Er wordt verder gewerkt aan het creëren van transparantie in de resterende correctielijnen.

2. In verband met de beheersing van de schuld herhaalt het Rekenhof de aanbevelingen die het heeft geformuleerd bij het onderzoek van de initiële begroting 2015:

- die algemeen geformuleerde doelstelling zo vlug mogelijk te concretiseren en het beleid inzake de geconsolideerde Vlaamse schuld daarop af te stemmen;
- over de doelstelling overleg te plegen met de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten, aangezien die zal moeten worden ingepast in de globale doelstelling inzake schuldontwikkeling van de gezamenlijke Belgische overheid, die aan Europees vastgestelde normen moet voldoen;
- het hoofdstuk Financieel Beheer van de algemene toelichting uit te breiden tot een hoofdstuk dat een algemener beeld schetst van de evolutie van de financieel-economische toestand van de Vlaamse overheid, waarbij naast de evolutie van de schuldtoestand ook de evolutie van de zogenaamde contingent liabilities wordt toegelicht, zoals waarborgen en opbouw van off-budgetverplichtingen in het kader van PPS en alternatieve financiering.

Reactie: Zie boven in deze beleidsbrief, aangaande de werkzaamheden rond de ontwikkeling van een schuldnorm.

Jaarverslagen van de Vlaamse openbare rechtspersonen, rekeningenboek over 2008, Parl. St. VI. Parl. 36-A (2009-2010) – Nr. 1

1. Het is raadzaam dat de Vlaamse Regering algemene instructies uitvaardigt met betrekking tot de (minimum)inhoud, de vorm en de kwaliteit van de jaarverslagen, om de bruikbaarheid ervan als verantwoordingsdocument voor het Vlaams Parlement te verbeteren. De agentschappen moeten verantwoording afleggen over de ingezette middelen, de geleverde prestaties en de behaalde beleidseffecten, en die resultaten vergelijken met de vooropgestelde doelstellingen in de begroting en de beheersovereenkomst.

Reactie: Zoals mijn voorganger ook al aangaf, werd het rapporteringssjabloon van de jaarrekening reeds geoptimaliseerd. Voor wat de agentschappen betreft, wordt deze aanbeveling voor het overige meegenomen in de werkzaamheden rond prestatiebegroting.

Vlaams waarborgbeheer, rekeningenboek over 2011, Parl. St. VI. Parl. 36 (2012-2013) Nr.1

1. De decreetgever geeft bij voorkeur aan welke elementen de verantwoording of toelichting aan het Vlaams Parlement bij een voorgestelde waarborgverlening moet bevatten, bv. een motivering van de instrumentkeuze, kosten-batenanalyse of lijst met risico's.

Reactie: In het kader van de consolidatie van de schuld is reeds voor een aantal instellingen overgegaan van waarborgverlening naar directe financiering.

Inning van verkeersbelastingen: migratie naar VLABEL en integratie in het Vlaams Fiscaal Platform, rekeningenboek over 2012, Parl. St. VI. Parl. 36 (2013-2014) Nr.1

1. De verzoening van de gegevens van het VFP met de Orafin-boekhouding en de financiële (hulp)rekeningen, alsook de rapportering daarover, dient nog te worden geoptimaliseerd.

Reactie: Deze aanbeveling kende zijn vervolg in de specifieke audit "Verwerking en transparantie van de stromen binnen de Vlaamse Belastingdienst".

Openstaande vorderingen bij de DAB Vlaams Infrastructuurfonds, rekeningenboek over 2013, Parl. St. VI. Parl. 36 (2014-2015) Nr.1

1. De Vlaamse overheid moet de richtlijnen inzake tijdigheid en volledigheid van de facturatie verfijnen en de handleiding over de boekhoudregels verder aanvullen en verduidelijken.

Reactie: Vanaf 1 juni 2016 is er een ministerieel besluit in werking ter bepaling van de voorwaarden waaraan een niet-fiscale vordering moet beantwoorden om als oninbaar te kunnen worden afgeboekt.

Op de projectleidersvergadering van juni 2016 werd de nieuwe procedure voor verwerking van dubieuze debiteuren voorgesteld. De procedure is beschikbaar en de opleidingen van de gebruikers loopt.

Laattijdige aanrekening van facturen en verwijlinteressen bij het ministerie MOW, rekeningenboek over 2013, Parl. St. VI. Parl. 36 (2014-2015) Nr.1

1. De Vlaamse overheid moet maatregelen treffen om de actuele betalingsachterstand en openstaande schuld zichtbaar te maken in de financiële verantwoording door aangepaste afsluitingsprocedures voor het boekjaar, optimalisering van de aanrekeningsmogelijkheden op vereffeningskredieten op basis van correcte Orafinrapporten en de vervollediging van de leveranciersschuld door het boeken van de nog te ontvangen facturen.

Reactie: Voor het beleidsdomein MOW werd in 2015 een geautomatiseerde werkwijze geïmplementeerd voor het boeken van de te ontvangen facturen voor de dossiers die via e-delta worden opgevolgd. Deze geautomatiseerde werkwijze zal ook de komende jaren worden gehanteerd. Verder werden de nodige initiatieven genomen om de rapportering te optimaliseren voor de gebruiker.

2. De coördinerende diensten van de Vlaamse overheid moeten in overleg met, onder meer, het ministerie MOW een concreet stappenplan afspreken voor de realisatie van de digitalisering van het betalingsproces.

Reactie: Er wordt vooral ingezet op de verdere uitrol van elektronische facturatie. Er is geen algemeen plan om intelligent scannen verder uit te rollen. Aangezien intelligent scannen geen voorwaarde is voor elektronische facturatie, maar hiervan een voorloper is.

**Toepassing ESR2010 door de Vlaamse overheid, rekeningenboek over 2014
Parl. St. Vl. Parl. 36 (2015-2016) Nr.1**

1. De Vlaamse overheid moet er met gedetailleerde instructies en een gecoördineerde, intensieve begeleiding (handleiding, website, adviezen) voor zorgen dat alle betrokken rechtspersonen conform ESR2010 rapporteren. Zij moet aanpassingen ook sneller in instructies aan de betrokken entiteiten omzetten en de handleiding regelmatig actualiseren.

Reactie: Inmiddels werden er met de belangrijkste betrokkenen voor PPS projecten (AGION (Scholen van Morgen) en VVM De Lijn) afspraken gemaakt enerzijds om waar nodig het advies van de VABN verder te verduidelijken, en anderzijds om mogelijke problemen bij het gebruiken van standaardjabloon te detecteren en op te lossen. Op die manier moeten de betrokken entiteiten in staat zijn om bij de volgende jaarrekening het advies effectief toe te passen.

In het najaar 2016 wordt eveneens een ESR-seminarie georganiseerd voor de rechtspersonen.

2. Het departement Financiën en Begroting moet een betere, gedetailleerder controle op de interne stromen tussen de instellingen in de consolidatieperimeter van de Vlaamse overheid organiseren en ervoor zorgen dat de betrokken instellingen fouten rechtzetten voor de indiening van de definitieve jaarrekeningen bij Europa.

Reactie: In uitvoering van artikelen 4 § 2 en 37 § 1 van het Rekendecreet dienen alle rechtspersonen die deel uitmaken van de Vlaamse deelstaatoverheid, door onder sectorcode 13.12 te ressorteren, een begrotingsrapportering op te maken volgens het ESR-schema. Wanneer er zich onder een bestaand WT-artikel basisallocaties bevinden die te categoriseren zijn als interne stroom (IS) worden deze met bijhorend krediet bij begrotingsopmaak of begrotingscontrole overgezet naar een nieuw begrotingsartikel met de ESR-aggregatie IS. Zo werd bij de begrotingsinstructies 2016 expliciet aangegeven dat in de gevallen waar nu achter een uitgavenartikel én een toelage aan een te consolideren entiteit én een eigen uitgave schuil gaat, het deel dat als toelage naar een te consolideren entiteit voorzien wordt, af te splitsen en onder een apart toelage-artikel, met een desbetreffende IS ESR-aggregaat, op te nemen in de begroting. Deze vraag tot uitsplitsing geldt evenzeer voor ontvangstenartikelen waar nu een te ontvangen toelage én een eigen ontvangst schuilgaat.

Ook de behandeling van de interne stromen is mee opgenomen in het werkprogramma van de VABN. Net zoals voor de aanrekeningregels wordt getracht om tegen eind 2016 een overzicht te verkrijgen van de bestaande problematieken om dan verdere afspraken te maken voor de opmaak van de nodige adviezen.

3. De Vlaamse overheid moet alle ESR2010-rapporten opnemen in de rapporteringen die zij aan het Rekenhof bezorgt, om een volkomen controle op de getrouwheid mogelijk te maken.

Reactie: De ESR-geconsolideerde rekening van de voorlopige afsluiting, die opgemaakt wordt per 15 februari X+1, wordt overgemaakt aan het Rekenhof. Na opmaak van de algemene rekening wordt eveneens een aangepaste ESR-geconsolideerde rekening overgemaakt aan het Rekenhof.

4. De Vlaamse overheid moet de noodzakelijke correcties aan de ESR2010-rapportering zelf ter hand nemen, terugkoppelen naar de onderliggende individuele rekeningen en transparant rapporteren aan het Rekenhof en het Vlaams Parlement. Eventuele verschillen tussen de ESR-geconsolideerde rekening aan het Vlaams Parlement en de

gecorrigeerde nationale rekeningen van het INR moet de Vlaamse overheid voldoende toelichten.

Reactie: Als antwoord op de opmerkingen van het Rekenhof op de Algemene Rekening 2014 werd, op basis van de beschikbare gegevens, de overstap van het saldo van de economische hergroepering naar het vorderingensaldo weergegeven. Deze gegevens zijn als bijlage opgenomen in het verslag van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement van 22 juli 2015 met betrekking tot de Algemene Rekening 2014. Bij indiening van ontwerpdecreet 2014 werd een toelichting toegevoegd met betrekking tot de ESR2010-rapportering.

Voor algemene rekening 2015 en in de volgende jaren zal, in acht genomen dat de informatie van het INR tijdig beschikbaar is, de koppeling tussen algemene rekening en de INR worden meegegeven en toegelicht aan het Vlaams Parlement.

Kas- en schuldbeheer van de Vlaamse overheid, rekeningenboek over 2014, Parl. St. VI. Parl. 36 (2015-2016) Nr.1

1. De Vlaamse Regering moet meer aandacht hebben voor de uitwerking van een expliciete strategie en een duidelijk normenkader voor het thesauriebeheer.

Reactie: Zoals ik hiervoor al aangaf, is er geen ruimte om te beleggen gelet op de beslissing van de Vlaamse Regering om de financiering van geconsolideerde instellingen meer en meer te centraliseren. Door het toegenomen belang van de schuld is de ontwikkeling van een schuldnorm prioritair.

2. De interne auditor dient zijn verslag overeenkomstig het KSW-decreet uiterlijk op 31 maart na het begrotingsjaar aan de minister voor te leggen, opdat de minister diens bevindingen kan opnemen in zijn rapportering aan het Vlaams Parlement.

Reactie: De interne auditor heeft zijn rapport voorgelegd aan de minister op 31/03/2016.

3. De Vlaamse minister van Financiën en Begroting dient in het rapport aan het Vlaams Parlement over het gevoerde beleid inzake KSW-beheer gelijkwaardige informatie op te nemen voor de Vlaamse Gemeenschap en de rechtspersonen in de consolidatiekring. Hij moet in het bijzonder ook aandacht besteden aan geconsolideerde gegevens over de reserves en beleggingen.

Reactie: Het jaarlijkse KSW-rapport wordt opgesteld op basis van het KSW-decreet. Hier is enkel sprake van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap. Gedetailleerde kasgegevens betreffende de andere rechtspersonen kunnen teruggevonden worden in de respectievelijke jaarverslagen van deze entiteiten. Dit thesauriebeheer wordt ook afzonderlijk uitgevoerd en beslist in de bevoegde organen van de respectievelijke entiteiten.

4. De optie tot verdere centralisering van het kas- en schuldbeheer vergt een omzichtige aanpak en een onderzoek per te consolideren instelling. Zij vereist ook een eventuele bijstelling van de beperkte personeelscapaciteit van het departement Financiën en Begroting.

Reactie: In het kader van de centrale opname van schulden van geconsolideerde instellingen of alternatieve financieringssystemen in 2015 en 2016 (VMSW, VWF, VIPA, Scholen van Morgen) en toekomstige nieuwe centrale funding zoals BAM, wordt het takenpakket van de dienst Financiële operaties uitgebreid.

Budgettaire impact van alternatieve financieringsprojecten, rekeningenboek over 2014, Parl. St. VI. Parl. 36 (2015-2016) Nr.1

1. De Vlaamse overheid en haar agentschappen moeten, in overleg met het INR en de private partners, de investeringen en bijhorende schulden voor de projecten die het INR heeft geherklasseerd, correct aanrekenen op de overheidsbalans en in de overheidsbegroting. Het ESR-vorderingensaldo en de schuldgraad van de overheid moeten aldus alle verbintenissen en verplichtingen van bij de contractsluiting of de bouwfase weerspiegelen en extracomptabele correcties onnodig maken.

Reactie: De VABN heeft intussen haar eerste advies gewijd aan de boeking van geherkwalificeerde PPS-projecten.

2. De Vlaamse Regering moet in haar rapportering over alternatieve financiering aan het Vlaams Parlement komen tot een eenduidige en volledige voorstelling van de projecten. Zij moet de budgettaire impact van de alternatieve financieringsprogramma's ook duidelijk en volledig opnemen in de begroting en de rekeningen van de Vlaamse overheid.

Reactie: Zoals ik reeds aangaf, is reeds gewerkt aan de vermindering van het aantal correctielijnen en wordt verder gewerkt aan het creëren van transparantie in de resterende correctielijnen.

3. De Vlaamse overheid moet zorgen voor een uniforme analyse en voorstelling van de kostprijsgegevens van de alternatieve financieringsprojecten, opdat zij de cijfers tijdig en correct kan weergeven en toelichten ten behoeve van het Vlaams Parlement en de diverse advies- en controle instanties.

Reactie: Er wordt gewerkt aan het verbeteren van de processen rond de kostenbatenanalyse. Ik heb me meer concreet ingezet om in de nota aan de Vlaamse Regering een hoofdstuk "ESR-matige verwerking" te laten voorzien wanneer de Vlaamse overheid een PPS project gunt. Indien nodig, zal een repliek ten aanzien van het voor handen zijnde Eurostat-advies worden gegeven.

4. De Vlaamse overheid moet de meerjarenramingen op grond van constant beleid aanvullen met de budgettaire impact van de meerjarige investeringsprogramma's waartoe de Vlaamse Regering al principieel heeft beslist.

Reactie: Het investeringsprogramma waartoe de Vlaamse Regering zich formeel heeft geëngageerd, zoals bijvoorbeeld de Oosterweelverbinding, wordt meegenomen in de meerjarenraming.

Verwerking en transparantie van de stromen binnen de Vlaamse Belastingdienst, rekeningenboek over 2014, Parl. St. VI. Parl. 36 (2015-2016) Nr.1

1. VLABEL moet de informatiestroom uit het VFP naar Orafin optimaliseren en voldoende detailleren, onder meer op het vlak van het onderscheid tussen de soorten belastingen en de soorten begunstigden en de opsplitsing van hoofdsommen, oninbaarstellingen en gerealiseerde onwaarden, maar ook inzake wacht- en orderekeningen. Wat de registratiebelasting betreft, moet VLABEL de historische dossiers afsplitsen en hun berekening doorgeven aan het departement.

Reactie: Op systematische basis worden gegevens uitgewisseld tussen VLABEL en het departement FB met het oog op het voeren van een correcte en transparante boekhouding in Orafin. Momenteel wordt per begrotingsartikel gecontroleerd of de

geboekte bedragen overeenkomen met de rapportering die door VLABEL wordt aangeleverd. Eens deze operatie afgerond is voor alle heffingen, wordt bepaald hoe de oefening structureel verankerd wordt, uitgaande van de leerpunten in het nu lopende proces van reconciliatie.

In de opstartfase na de overname van de dienst van de registratierechten, thans registratiebelasting, werden de onbetaalde saldi van de historische dossiers opgenomen in afzonderlijke specifieke kohieren. Op die manier kunnen de historische dossiers wel geïdentificeerd worden en is rapportering specifiek over die kohieren mogelijk. Er is echter geen afzonderlijke boekingsmethodiek of specifieke werkwijze die onderscheid maakt tussen nieuwe en oude vorderingen voor registratiebelastingen. Gelet op de gewijzigde procedures na de overname, was het immers net de bedoeling om ook de historische dossiers aan dezelfde werkwijze en processen van inning en invordering te onderwerpen. Vanzelfsprekend verliest het onderscheid mettertijd ook zijn belang.

2. VLABEL en het departement FB moeten bijzondere aandacht besteden aan de correcte toerekening van de vorderingen aan een begrotingsjaar. Het is daarbij belangrijk dat het departement FB de intresten en andere invorderingskosten in Orafin boekt op het moment dat VLABEL ze vordert van de belastingplichtige, en niet meer op het moment dat VLABEL ze effectief int.

Reactie: Essentieel voor de belastinginning is het begrip aanslagjaar, dat niet steeds gelijk loopt met begrotings- en boekjaar. Aanvankelijk was bv. het boekjaar geen dataveld dat als dusdanig werd voorzien in het VFP. Na de inproductiestelling van nieuwe modules en componenten van het VFP wordt ook het boekjaar en begrotingsjaar per kohierartikel bijgehouden; de rapportering op die basis is eveneens reeds voorzien in het VFP. Het periodiek boeken van gelopen intresten en kosten is in principe mogelijk maar biedt weinig meerwaarde.

3. VLABEL en het departement FB dienen het saldo van de openstaande vorderingen aan te passen aan de werkelijke toestand en lang openstaande vorderingen systematisch af te boeken, dit zonder hun inningsinspanningen te verminderen.

Reactie: In onderling overleg tussen het departement FB en VLABEL wordt een gezamenlijk standpunt bepaald omtrent de wijze waarop het dubieuze karakter van dergelijke vordering best tot uiting wordt gebracht.

In elk geval biedt het VFP op dossier- of vorderingsniveau op dit moment steeds een actueel overzicht van de status van de vordering.

Transparantie en financiële impact van de activiteiten van de Participatiemaatschappij Vlaanderen, rekeningenboek over 2014, Parl. St. VI. Parl. 36 (2015-2016) Nr.1

1. Het nieuwe management van PMV moet in overleg met de Vlaamse Regering en met de andere betrokken agentschappen van de Vlaamse overheid, waar mogelijk, de voorgenomen rationalisatie en structuurvereenvoudiging op korte termijn realiseren, rekening houdend met haar kerntaken en maatschappelijke opdracht.

Reactie: PMV behoort tot de bevoegdheid van de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport. Ik verwijs dan ook naar de beleidsbrief van mijn collega voor een reactie op deze aanbeveling.

2. De financiële verantwoording van PMV dient te worden verruimd en inzichtelijker te worden gemaakt, opdat transparant kan worden gerapporteerd aan het Vlaamse Parlement over alle verbintenissen die de PMV-groep in eigen naam of voor rekening van

anderen beheert, alsook over de bereikte financiële resultaten en risico's van de diverse activiteiten van de PMV-groep.

Reactie: Om dezelfde redenen als reeds aangehaald, verwijs ik naar de beleidsbrief van mijn collega bevoegd voor PMV.

3. De Vlaamse Regering moet de afspraken over de vergoedingen en de kostenefficiëntie van de dienstverlening van PMV evalueren.

Reactie: Om dezelfde redenen als reeds aangehaald, verwijs ik naar de beleidsbrief van mijn collega bevoegd voor PMV.

Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2016

1. Het Rekenhof stelt voor dat de programmatoelichtingen per beleidsdomein de gegevens van de algemene toelichting over de evolutie van de beleidsruimte die geheel of gedeeltelijk van toepassing zijn op het betrokken beleidsdomein, zouden hernemen en in een tabel verder zouden detailleren, verwijzend naar de toepasselijke begrotingsartikelen.

Reactie: Deze bekommernis is ook aan bod gekomen in de parlementaire werkgroep over de leesbaarheid van de begroting. Dit is één van de elementen van het werkprogramma van de parlementaire werkgroep die op korte termijn aangepakt worden. Zo wordt de evolutie van de beleidsruimte reeds in de septemberverklaring opgenomen, waardoor de beleidsdomeinen meer tijd hebben om hun toelichtingen op te stellen in overeenstemming met deze tabel om zo de conformiteit te verhogen. Door middel van de instructies voor de opmaak van de memories van toelichting zal hieraan ook de nodige aandacht besteed worden.

2. Het Rekenhof beveelt aan bij een volgende begrotingsopmaak tekst en indeling van het uitgavendecreet in zijn geheel te evalueren en om te vormen tot een leesbaar en begrijpelijk decreet.

Reactie: Deze bekommernis is ook aan bod gekomen in de parlementaire werkgroep over de leesbaarheid van de begroting. Concrete actieplannen en timing voor de uitvoering van de werkzaamheden van deze parlementaire werkgroep worden verder overlegd en gefaseerd uitgevoerd.

Onderzoek van de aanpassing van de Vlaamse begroting 2016

3. Het is raadzaam in de algemene toelichting het begroot Vlaams nominaal ESR-vorderingensaldo terug te koppelen naar het door de HRF uitgetekende traject en nominaal vorderingensaldo, en daarbij een onderscheid te maken tussen structurele effecten, conjuncturele effecten en eenmalige effecten.

Reactie: De Vlaamse Regering heeft in het laatste stabiliteitsprogramma een begrotingspad uitgetekend waarbij een nominaal evenwicht gerealiseerd zal worden vanaf 2017. Hoewel het HRF-advies een belangrijk gegeven is, vormt het engagement dat Vlaanderen genomen heeft in het meest recente stabiliteitsprogramma de leidraad voor het Vlaams begrotingsbeleid de komende jaren. Aangezien dit uitgaat van een nominaal evenwicht, gecorrigeerd voor Oosterweel en de A1/A3 investeringen die dateren van voor de bevoegdheidsoverdracht, is het niet noodzakelijk om hiervoor de conjuncturele of eenmalige effecten uit te zuiveren.

Los daarvan ben ik het ermee eens dat het belangrijk is om na te gaan in welke mate het begrotingsresultaat van een bepaald begrotingsjaar beïnvloed wordt door tijdelijke factoren, zoals de conjuncturele situatie of eenmalige effecten. Het conjunctuur-effect is echter niet eenvoudig te ramen en moet ex post onvermijdelijk aangepast worden. De laatste jaren zijn deze ex post correcties zeer aanzienlijk geweest, waardoor er op Europees niveau momenteel een discussie gevoerd wordt over enerzijds de berekening en anderzijds het belang dat hieraan gehecht dient te worden. Omwille van de technische complexiteit enerzijds en de volatiliteit anderzijds, lijkt het mij niet opportuun om de Vlaamse begrotingssaldi momenteel te vertalen naar conjunctuurgezuiverde saldi. De eenmalige factoren zullen in de algemene toelichting wel geëxpliciteerd worden.

Rekeningenrapport 2015 van de Vlaamse Gemeenschap, Parl. St. VI. Parl. 36-A (2015-2016) Nr. 1

1. De Vlaamse Regering moet in de jaarrekening, behalve over de cijfers, ook voldoende verantwoording afleggen over de aanwending van de begrotingskredieten en het beleid dat zij daarmee kon realiseren. Alleen zo krijgt de jaarrekening een daadwerkelijk verantwoordingskarakter tegenover het Vlaams Parlement.

Reactie: Binnen de strikte timing van de opmaak van de jaarrekening 2015 was het niet mogelijk om meer duiding te geven bij de jaarrekening. Bijkomend dienen vanaf jaarrekening 2015 de overgedragen bevoegdheden in het kader van de zesde staats hervorming waarvoor de federale entiteiten in 2015 verrichtingen uitvoerden voor rekening van de Vlaamse overheid verwerkt te worden. De doorstroming van informatie vanuit de federale operatoren had eveneens impact op de timing van de opmaak van de algemene rekeningen. Voor de volgende algemene rekeningen zal verder onderzocht worden op welke manier er meer duiding kan gegeven worden bij de uitvoering. Dit mag echter de tijdigheid van indiening van de algemene rekening niet in het gedrang brengen.

2. De Vlaamse overheid moet nog meer aandacht schenken aan een correcte jaarafgrenzing door toe te zien op een strikte toepassing van de ESR-aanrekeningregels door zowel de ministeries als de rechtspersonen, en door een verduidelijking van sommige van die regels, zoals die voor de subsidieverstrekking.

Reactie: De VABN, die begin 2016 is opgestart en waarin ook het Rekenhof is vertegenwoordigd, heeft de problematiek van de aanrekeningregels mee opgenomen in haar werkprogramma. Tegen eind 2016 moet een oplijsting worden gemaakt van de bestaande principes en problemen. Op basis van die lijst zullen dan verdere werkafspraken worden gemaakt om eenduidige adviezen op te stellen.

Bij de eindejaarsinstructies wordt telkens de precieze jaarafgrenzing met een correcte toewijzing van de budgettaire uitgaven aan het jaar waarop de onderliggende prestaties betrekking hebben benadrukt. Met betrekking tot de jaarafgrenzing is een procedure ingericht voor het boeken van "Te ontvangen facturen". Deze procedure werd aan de beleidsdomeinen via verschillende kanalen (intranet, opleidingen, mails) gecommuniceerd. De dossiers die in aanmerking komen voor boeking van "Te ontvangen facturen" worden ter goedkeuring voorgelegd aan de dienst Inkoop van de afdeling Financiële Diensten en Rapportering. Op die manier wordt erover gewaakt dat de kosten terecht worden geboekt in het afgelopen jaar. Het is echter steeds de verantwoordelijkheid van de beleidsdomeinen zelf om de aanrekening op het juiste begrotingsjaar te initiëren.

3. Voor de ESR-geconsolideerde rekening dient de Vlaamse overheid ernaar te streven het aantal correcties zo klein mogelijk te houden. Bovendien dienen de correcties transparant tot uiting te worden gebracht als extracomptabele correcties. De resultaten

van ESR-correcties die bij de begroting werden vooropgesteld, dienen voldoende te worden toegelicht.

Reactie: Hieraan wordt in 2017 verder aandacht besteed. Waar mogelijk worden specifieke adviezen hierover behandeld in de VABN. Voor het boeken van voorschotfacturen en renteswaps is in uitvoering van het werkprogramma zoals goedgekeurd door de VABN, een voorstel van advies gepland in 2016.

Bijlage Overzicht van de wijze waarop gevolg werd gegeven aan de arresten van het Grondwettelijk Hof en van het Hof van Justitie waarin Vlaamse decreten werden vernietigd of ongrondwettig of strijdig met het EU-recht werden bevonden

Bij arrest van 3 februari 2016 (arrest nr. 17/2016) oordeelde het Grondwettelijk Hof dat artikel 42, § 2, 2°, van het Vlaamse decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996, zoals gewijzigd bij het decreet van 8 juli 1997 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1997, het grondwettelijke gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel schendt in zoverre het slechts op voorwaardelijke wijze een vrijstelling van heffing mogelijk maakt voor de houders van zakelijke rechten op een leegstaand en/of verwaarloosd gebouw of woning die krachtens het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten is beschermd als monument.

Het onderliggende geding handelde over regelgeving die intussen gewijzigd is. Noch het Decreet Verkrottingsheffing Woningen, noch het Decreet Bedrijfsruimten bevatten nog een vrijstelling voor beschermde monumenten.

Hetzelfde Hof besloot ook dat artikel 2, 9°, juncto artikel 15, § 2 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt in zoverre het de naakte eigenaars, die zelf niet verantwoordelijk kunnen worden geacht voor de leegstand, aanwijst als de personen die de leegstandheffing verschuldigd zijn (arrest nr. 33/2016 van 3 maart 2016).

Ook in dit geval werd de betrokken regelgeving intussen gewijzigd. Vanaf aanslagjaar 2014 stelt er zich dus geen probleem meer in dit verband.

Bij arrest van 24 maart 2016 (nr. 48/2016) bevond het Hof ook artikel 31 van het Vlaamse decreet van 13 juli 2012 houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 strijdig met het grondwettelijke gelijkheids- en non-discriminatiebeginsel, in samenhang gelezen met het rechtszekerheidsbeginsel.

Het Grondwettelijk Hof was hiermee van oordeel dat de retroactieve wijziging die werd doorgevoerd aan de meeneembaarheidsregels niet gerechtvaardigd was. Deze problematiek zal worden meegenomen in het kader van de werkzaamheden rond OD 1.3 Globale benadering Vlaamse woonfiscaliteit.

Bijlage: Regelgevingsagenda Beleidsbrief Financiën en Begroting

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda met informatie aangevuld tot op 28 september 2016.

1SD1 - Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader**REGELGEVINGSPROJECTEN****[Decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016](#)****Omschrijving:**

Bepalingen inzake begrotingskredieten, diensten met afzonderlijk beheer, terugbetalingsfondsen en de begroting van rechtspersonen.

Meest recente status:

- 2015 - tweede jaarhelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het uitgavendecreet werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 april 2016.

[Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2016](#)**Omschrijving:**

Diverse bepalingen gerelateerd aan de opmaak van de begroting 2016

Meest recente status:

- 2015 - Q4

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het programmadecreet van 18 december 2015 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 29 december 2015.

[Decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016](#)**Omschrijving:**

Bepalingen met betrekking tot de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016.

Meest recente status:

- 2015 - tweede jaarhelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

De middelenbegroting werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 30 december 2015.

[Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2016](#)**Omschrijving:**

Diverse bepalingen gerelateerd aan de aanpassing van de begroting 2016

Meest recente status:

- 2016 - eerste jaarhelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het programmadecreet van 8 juli 2016 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 22 augustus 2016.

[Decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016](#)

Omschrijving:

Diverse wijzigingen aan de middelen van de begroting 2016

Meest recente status:

- 2016 - eerste jaarthelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Aangepast middelendecreet van 8 juli 2016 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 2 september 2016.

[Decreet houdende de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2016](#)

Omschrijving:

Diverse aanpassingen aan bepalingen inzake begrotingskredieten, diensten met afzonderlijk beheer, terugbetalingsfondsen en de begroting van Vlaamse rechtspersonen

Meest recente status:

- 2016 - eerste jaarthelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het aangepast uitgavendecreet werd bekrachtigd en afgekondigd op 8 juli 2016.

2SD1 - Een coherent fiscaal kader

REGELGEVINGSPROJECTEN

[Besluit van de Vlaamse Regering houdende de wijziging van het besluit van de Vlaamse codex Fiscaliteit van 20 december 2013, wat het ingevoegde artikel 3.20.0.0.4 betreft en houdende de inwerkingtreding van artikel 37 van het decreet van 17 juli 2015 tot wijziging van de Vlaamse codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat het toegevoegde artikel 3.22.0.0.2 betreft](#)

Omschrijving:

- 1) aanpassing van artikel 3.20.0.0.4 van het besluit Vlaamse Codex Fiscaliteit
- 2) inwerkingtreding van artikel 37 van het decreet van 17 juli 2015

Meest recente status:

- 2015 - Q4

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 18 september 2015 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 12 oktober 2015.

[Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord houdende oprichting van een bemiddelende instantie in het kader van elektronische tolheffingssystemen](#)

Omschrijving:

Decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 24 maart 2016 tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest houdende de oprichting van een bemiddelende instantie in het kader van de elektronische tolheffingssystemen op het grondgebied van de drie gewesten

Meest recente status:

- 2016 - eerste jaarthelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het instemmingsdecreet van 8 juli 2016 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 15 juli 2016.

[Voorontwerp van decreet betreffende de wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de terugbetaling van de verkeersbelasting voor gecombineerd vervoer](#)

Omschrijving:

Met dit wijzigingsdecreet wil de regelgever de terugbetaling van verkeersbelasting bij gecombineerd vervoer bedoeld in artikel 6 van de Europese richtlijn 92/106/EEG effectief in praktijk mogelijk maken.

Meest recente status:

- 2016 - eerste jaarhelft

Op schema

Duiding bij status:

Voorontwerp van decreet werd goedgekeurd op Vlaamse Regering van 24 juni 2016 met het oog op adviesaanvragen.

[Voorontwerp van decreet houdende diverse fiscale bepalingen](#)

Omschrijving:

- 1) reparaties woonbonus;
- 2) inventarisbeheer van verwaarloosde, onbewoonbare of ongeschikte woningen;
- 3) uitwisseling van fiscale rulings;
- 4) aanpassingen aan de Vlaamse codex Fiscaliteit op het vlak van verkrottingsheffing, kilometerheffing, schenkelasting, verkooprecht, verdeelrecht en erf- en registratiebelasting.

Meest recente status:

- 2016 - eerste jaarhelft

Op schema

Duiding bij status:

Voorontwerp van decreet werd goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 15 juli 2016 met het oog op adviesaanvragen.

3SD1 - Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid

REGELGEVINGSPROJECTEN

[Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van diverse besluiten van de Vlaamse Regering inzake Financiën en Begroting](#)

Omschrijving:

- 1) uitbreiding bevoegdheden inspectie van Financiën
- 2) afstemming van de procedure van begrotingscontrole tussen de ministeries en de Vlaamse rechtspersonen met een VAK/VEK-zijde in hun begroting, voor wat betreft herverdelingen van vereffeningskredieten binnen programma

Meest recente status:

- 2016 - eerste jaarhelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 4 maart 2016 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 april 2016.

[Decreet houdende diverse financiële bepalingen](#)

Omschrijving:

- 1) update lijst van Vlaamse rechtspersonen
- 2) uitbreiding controlemogelijkheden IF
- 3) afschaffing functie controleurs van de vastleggingen
- 4) oprichting Vlaamse commissie boekhoudkundige normen
- 5) omzetting RL 2014/107/EU

Meest recente status:

- 2015 - Q4

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het decreet van 18 december 2015 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 13 januari 2016.

Besluit van de Vlaamse Regering tot oprichting van een Vlaamse adviescommissie boekhoudkundige normen

Omschrijving:

Inrichting van de Vlaamse adviescommissie boekhoudkundige normen die van toepassing zijn op de Vlaamse ministeries, diensten met afzonderlijk beheer en Vlaamse rechtspersonen

Meest recente status:

- 2015 - tweede jaarhelft

Gerealiseerd

Duiding bij status:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2016 werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 5 februari 2016.